

UNITED NATIONS
UZBEKISTAN

BIRLASHGAN MILLATLAR TASHKILOTINING

O'ZBEKISTON 2023

MAMLAKAT BO'YICHA YILLIK NATIJALARI HISOBOTI

Mundarija

Doimiy koordinatorning so'zboshi	4
BMTning O'zbekistondagi jamoasi (BMTMJ)	6
Mamlakatdagi BMT taraqqiyot tizimining asosiy rivojlanish hamkorlari	7
Mamlakat va mintaqaviy kontekstdagi asosiy voqealar	8
Birlashgan Millatlar Tashkilotining Rivojlanish tizimini hamkorlik doirasidagi milliy rivojlanish ustuvorliklarini qo'llab-quvvatlash	12
Hamkorlik doirasidagi asosiy natijalar	13
Hamkorlik asoslari ustuvorliklari va natijalari	17
Hamkorlikni qo'llab-quvvatlash va 2030 yil kun tartibini moliyalashtirish	39
Birlashgan Millatlar Tashkilotining ko'proq va yaxshiroq hamkorlik qilish natijalari: BMTning uyg'unligi va samaradorligi	43
Moliyaviy sharh va resurslarni safarbar qilish	46
Kelgusi yil uchun BMTMJning asosiy e'tibor qaratuvchi sohalari	50
Ilova	54

So'zboshi

Hurmatli hamkorlar, hamkasblar va do'stlar,

Siz bilan BMTning O'zbekistondagi 2023 yil yakunlari bo'yicha hisoboti bilan o'rtoqlashayotganimdan mamnunman. Ushbu hisobot Birlashgan Millatlar Tashkilotining Mamlakat Jamoasi (BMTMJ) va O'zbekiston hukumati o'rtasidagi mamlakatning milliy ustuvorliklari va Barqaror rivojlanish maqsadlarini (BRM) qo'llab-quvvatlash bo'yicha hamkorlikni yoritadi.

Butun 2023-yil davomida BMT agentliklari, jamg'armalari va dasturlari O'zbekiston xalqining sog'lom, farovon va xavfsiz hayot kechirishiga qaratilgan milliy sa'y-harakatlarni qo'llab-quvvatlagan holda Birlashgan Millatlar Tashkilotining 2021-2025 yillarga mo'ljallangan Barqaror rivojlanish bo'yicha hamkorlik asoslari dasturida belgilangan maqsadlarga erishish ustida ishladi. Asosiy e'tibor samarali boshqaruv va barcha uchun adolat, inklyuziv inson kapitalini rivojlantirish, salomatlik va farovonlik hamda barqaror, iqlimga javobgar rivojlanish kabi sohalarga qaratildi.

2023-yilda O'zbekiston "[O'zbekistan-2030](#)." ulkan milliy rivojlanish strategiyasining qabul qilinishi bilan muhim bosqichni nishonladi. Ushbu strategiya beshta ustuvor sektorni qamrab olgan 100 ta asosiy maqsadni o'z ichiga olgan keng qamrovli yo'l xaritasini belgilaydi. "O'zbekiston - 2030" strategiyasi BRM global maqsadlariga erishishga jiddiy ta'sir ko'rsatish salohiyatiga ega. O'zbekiston, shuningdek, BRM Transformatsiyasi bo'yicha o'z majburiyatlarini mustahkamlagan holda, mamlakatning BRM sari olg'a siljishi bo'yicha o'zining [2-Ihtiyoriy Milliy Sharhini \(IMSh\)](#) taqdim etdi. BMTMJ ushbu jarayonda mamlakatga hamrohlik hamkorlik ko'rsatdi va qo'llab-quvvatladi.

Ushbu hisobot bizning sa'y-harakatlarimiz O'zbekiston xalqi, ayniqsa, ayollar, qizlar, yoshlar va barcha hududlardagi ijtimoiy himoyaga muhtoj shaxslar hayotiga qanday ijobiy ta'sir ko'rsatganini ifodalaydigan hikoyalarga boy. Men milliy va xalqaro hamkorlarimizni hisobotni ko'rib chiqishga va birgalikda erishgan yutuqlarimizni nishonlashda bizga qo'shilishga taklif qilaman.

2023-yildagi jamoaviy ishimiz natijalarini O'zbekistonda 2030-yilgacha barqaror rivojlanish bo'yicha kun tartibi maqsadlarini hayotga tatbiq etishda birgalikda ishlagan xalqaro moliya tashkilotlari va turli rivojlanish bo'yicha sheriklar guruhi o'rtasidagi yaqin hamkorliksiz amalga oshirib bo'lmas edi.

O'zbekiston hukumati, fuqarolik jamiyati, xalqaro moliya institutlari va rivojlanish bo'yicha hamkorlarga bebaho hamkorligi uchun samimiy minnatdorlik bildiraman. O'zbekiston hukumati va xalqiga bergan va'dalarimizni bajarishda qat'iy sodiqlik ko'rsatgan BMTning O'zbekistondagi agentliklari, jamg'armalari va dasturlarining 400 dan ortiq fidoyi xodimlariga alohida minnatdorchilik bildiramiz.

Xulosa qilib aytganda, men Birlashgan Millatlar Tashkilotining O'zbekiston hukumati va manfaatdor tomonlar bilan mamlakatning barqaror rivojlanish istiqbollari erishish yo'lida hamkorlikni davom ettirishga sodiqligini yana bir bor tasdiqlamoqchiman. Doimiy qo'llab-quvvatlashingiz va fidoyiligingiz uchun tashakkur.

Konsuelo Vidal Bryus

Birlashgan Millatlar Tashkilotining O'zbekistondagi doimiy koordinatori vazifasini bajaruvchi

BMT mamlakat jamoasi

O'zbekiston 1992-yil 2-martda yangi suveren va mustaqil davlat sifatida Birlashgan Millatlar Tashkilotiga a'zo bo'ldi. Keyingi yili Toshkentda Birlashgan Millatlar Tashkilotining vakolatxonasi ochildi. O'ttiz yildan ortiq vaqt davomida BMning O'zbekistondagi mamlakat jamoasi (BMTMJ) hukumatning rivojlanish kun tartibini qo'llab-quvvatlash uchun boy texnik imkoniyatlarni olib keldi. 2020-yil sentabr oyida Birlashgan Millatlar Tashkiloti va O'zbekiston hukumati 2030-yilgacha bo'lgan kun tartibiga erishishni qo'llab-quvvatlash bo'yicha

BMT Taraqqiyot tizimining strategik ustuvorliklarini ifodalovchi BMning Barqaror rivojlanish bo'yicha hamkorlikning keyingi avlod asosini (2021-2025) imzoladi.

Birlashgan Millatlar Tashkilotining O'zbekistondagi Mamlakat jamoasi (BMTMJ) hozirda BMning 25 agentliklari, jamg'armalari va dasturlarini o'z ichiga oladi, ular 2030-yilgacha bo'lgan kun tartibi va Barqaror rivojlanish maqsadlariga (BRM) muvofiq milliy rivojlanish ustuvorliklarini ilgari surish uchun birgalikda ish olib boradi.

BMning doimiy agentliklari:

BMning norezident agentliklari:

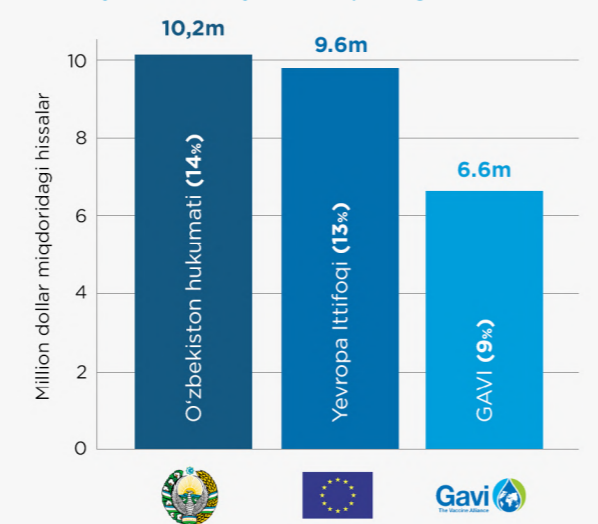

Mamlakatdagi BMT taraqqiyot tizimining asosiy rivojlanish hamkorlari

Birlashgan Millatlar Tashkilotining O'zbekistondagi vakolatxonasi BRMga erishishda sheriklik kuchini tan oladi. BMTMJ turli manfaatdor tomonlar va hamkorlar guruhi bilan yaqindan hamkorlik qiladi, ular qatoriga O'zbekiston hukumati, parlamentning ikkala palatasi, viloyatlardagi milliy hokimiyat organlari, fuqarolik jamiyati, rivojlanish bo'yicha hamkorlar, XMI (Xalqaro moliya Institutlari), xususiy sektor va ilmiy doiralar kiradi.

Ushbu hisobotda bayon etilgan BMTMJ natijalari quyidagi rivojlanish hamkorlarining moliyaviy ko'magi va/yoki strategik hissalarisiz amalga oshirib bo'lmas edi.

2023-yilda asosiy hissa qo'shgan hamkorlar:

Hissa qo'shgan hamkorlar:

	O'zbekiston hukumati		Norvegiya		Moslashish fondi
	Yevropa Ittifoqi		Shvetsiya		Alwaleed xayriya tashkiloti
	Kanada		Shveysariya		Mojarolarning oldini olish, barqarorlik va xavfsizlikni ta'minlash uchun fond
	Daniya		Turkiya		Vaktsinalar va immunizatsiya uchun global alyans
	Finlyandiya		Buyuk Britaniya		Global ekologik fondi
	Germaniya		Amerika Qo'shma Shtatalar		Birlashgan BRM fondi
	Italiya		Osio taraqqiyot banki		O'zbekistondagi Orolbo'yi mintaqasi uchun inson xavfsizligi bo'yicha ko'p sheriklik trast fondi
	Yaponiya		Osio infratuzilma sarmoyalari banki		BMTning nogironlar huquqlari bo'yicha hamkorligi
	Niderlandiya		Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki		BMT tinchlik o'rnatish fondi
	Qatar		Islom taraqqiyot banki		"O'zbekiston Vision 2030" fondi
	Rossiya		KfW taraqqiyot banki		Yashil iqlim fondi
	Saudiya Arabistoni		Jahon banki		
	Janubiy Koreya				

Asosiy ijrochi hamkorlar:

	O'zbekiston hukumati		Ishonch va hayot		Toshkentdagi Xalqaro Vestminster universiteti
	OITS, sil va bezgakka qarshi kurash global fondi		Rivojlanish Strategiyasi markazi		Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti
	Yuksalish		Iqtisodiy tadqiqotlar va islohotlar markazi		O'zbekiston Milliy universiteti
	Zamin jamg'armasi		Inson huquqlari bo'yicha milliy markaz		Toshkent davlat agrar universiteti
	Barqaror Hayot		IT Parki		Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislar instituti
	"Tadbirkor ayol" ishbilarmon ayollar assotsiatsiyasi		Zhongxing telekommunikatsiya uskunalari korporatsiyasi		Toshkent pediatriya tibbiy instituti
	"Istiqbolli Avlod" Respublika ijtimoiy axborot markazi				O'zbekiston Xalqaro islom akademiyasi

1-bob. Mamlakat va mintaqaviy kontekstdagi asosiy voqealar

O'zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy holati*	2022	2023
YaIM o'sish sur'ati (%)	5.7	6.0
Inflyatsiya darajasi (CPI, %)	12.3	8.7
Milliy ishsizlik darajasi (%)	8.9	8.1
Milliy qashshoqlik darajasi (%)	14.1	11
Qarz (YaIMga nisbatan %)	36.4	36.8
Xalqaro zaxiralar (milliard AQSh dollari)	35.8	34.6
Pul o'tkazmalari oqimi (milliard dollar)	16.9	11.5

*Milliy statistika

Uzbekistan in International Rankings	2022	2023
BRM indeksi (166 dan)	77	69
Korruptsiyani idrok etish indeksi (180 tadan)	126	121
Iqtisodiy erkinlik indeksi (176 tadan)	117	109
Global innovatsiyalar indeksi (132 tadan)	82	82
Demokratiya indeksi (167 tadan)	149	148
WJP qonun ustuvorligi indeksi (142 dan)	78	78
Jahon baxt indeksi	53	54

O'zbekistonda 2023-yilda bir qancha muhi'm siyosiy o'zgarishlar ro'y berdi, bu esa uning 2030-yilgacha va undan keyingi keyingi yo'nalishiga ta'sir ko'rsatadi.

Yangi Konstitutsiya 2023-yilda 30-apreldagi umumxalq ovoz berishdan so'ng qabul qilindi. Ushbu yangi konstitutsiya BRMga muvofiq bir qancha asosiy yo'nalishlarni mustahkamlaydi, jumladan, shaxsiy huquqlarni himoya qilish, xalqaro huquq normalariga rioya qilish; ijtimoiy va atrof-muhit muhofazasi.

Prezident Mirziyoyev iyul oyida kuchli ko'pchilik ovoz (87,1%) bilan qayta saylangan edi. Sentyabr oyida Hukumat ulkan "O'zbekistan-2030" Strategiyasini ishlab chiqishga kirishdi. Ushbu reja BRMlarga mos keladigan beshta asosiy yo'nalish bo'yicha 100 ta aniq maqsadni belgilaydi, qashshoqlikni ikki baravar kamaytirish, ta'limga kirishni kengaytirish va qayta tiklanadigan energiyadan foydalanishni ko'paytirish va atrof-muhit standartlarini yaxshilash orqali yashil iqtisodiyotga yo'naltirish maqsadida muhim ijtimoiy-iqtisodiy o'zgarishlar yo'nalishini belgilaydi. Strategiyaga muvofiq, Hukumat 2030 yilgacha davlat-xususiy sheriklik va tashqi moliyalashtirish orqali 250 milliard AQSh dollarini jalb qilishni maqsad qilgan.

Iyul oyida hukumat [ikkinchi ixtiyoriy milliy sharh](#) orqali O'zbekistonning BRMga erishish yo'lidagi yutuqlarini taqdim etdi. Hisobotda mamlakatning iqtisodiy o'sish va qashshoqlikni qisqartirish, ta'lim qamrovini oshirish, sog'liqni saqlashni yaxshilash, gender tengligi va ijtimoiy inklyuzivlik borasidagi sa'y-harakatlari va boshqalar ko'rsatilgan. Bundan tashqari, O'zbekiston 2030 Strategiyasi bilan chambarchas muvofiqlashtirilgan [BRMLarni o'zgartirish bo'yicha Milliy majburiyatlari](#) orqali hukumat kelishilgan maqsadlarga erishish va iqtisodiy islohotlarni davom ettirish, inson kapitalini rivojlantirish, gender tengligi va yashil o'tish bo'yicha chora-tadbirlar ko'rish va'dasini yana bir bor tasdiqladi.

Yil davomida davlat organlari faoliyatini tartibga solish va asosiy vazirliklarni birlashtirish orqali davlat boshqaruvi samaradorligini oshirish maqsadida keng ko'lamli [ma'muriy islohot](#) ham amalga oshirildi. Biroq, ma'muriy islohotning dastlabki rejasida ma'lum darajada ambitsiyali bo'lib, bu qisqa vaqt ichida bir nechta o'zgarishlar va qayta qurishlarga olib keldi.

O'zbekiston shaffoflik bo'yicha global reytinglarda yaxshilanishlarni kuzatdi va [korrupsiyaga qarshi xalqaro sa'y-harakatlarda](#) faol ishtirok etmoqda. Dekabr oyida Prezident Mirziyoyev mamlakatni 2030 yilga qadar [korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha keng qamrovli Milliy strategiyani](#) ishlab chiqish va amalga oshirish majburiyatini yukladi, bunda asosiy e'tibor korrupsiyaga qarshi kurashishning shaffofligi, hisobdorligi va huquqiy asoslariga qaratilib, davlatning halollik va boshqaruv tizimini isloh qilishga sodiqligini ta'kidladi.

[Ijtimoiy himoya milliy agentligi](#) (IHMA) O'zbekistonda ijtimoiy himoyani rivojlantirish va Milliy ijtimoiy himoya strategiyasi amalga oshirilishini ta'minlash maqsadida iyun oyida tashkil etilgan. Avgust oyida O'zbekiston BMT Bosh kotibining munosib ish o'rinlari yaratish, ijtimoiy himoyani kengaytirish va adolatli o'tish yo'llarni ilgari surish bo'yicha

global sa'y-harakatlari bo'yicha [“Adolatli o'tishlar uchun ish o'rinlari va ijtimoiy himoya bo'yicha global tezlatish qadamlari](#) dasturiga qo'shilish bo'yicha yuqori darajadagi majburiyatini tasdiqladi.

[Ta'lim tizimini isloh qilish bo'yicha 2023-26 yillarda hamkorlik kelishuvi](#) aprel oyida O'zbekistonning ta'lim tizimini o'zgartirish va barcha uchun sifatli ta'limdan teng huquqli foydalanishni ta'minlash bo'yicha yo'l xaritasi sifatida e'lon qilingan edi. Rivojlanish bo'yicha hamkorlar kelgusi uch yil davomida Hamkorlik to'g'risidagi shartnomada belgilangan ustuvorliklarga muvofiq ta'lim sohasi uchun 600 million AQSh dollaridan ortiq mablag'ni jalb etish majburiyatini oldilar. Dekabr oyida OECD O'zbekiston ilk bor ishtirok etgan [PISA 2022 baholash](#) natijalarini e'lon qildi. Mamlakat matematika (88 mamlakat ichida 72-o'rin), o'qish (80-o'rin) va tabiiy fanlar (80-o'rin) bo'yicha o'rtacha ko'rsatkichdan ancha past bo'ldi.

Aprel oyida O'zbekiston ayollar va bolalarga nisbatan [zo'ravonlikni jinoiy javobgarlikka tortish](#) orqali oldinga katta qadam tashladi. Dekabr oyida Prezidentning xotin-qizlarning tadbirkorlik va iqtisodiyotdagi faolligini oshirishga qaratilgan farmoni qabul qilindi.

Noyabr oyida Birlashgan Millatlar Tashkilotining Umumjahon davriy sharhi (UDSh) ishchi guruhi [4 UDSh tsikli bo'yicha](#) O'zbekistondagi [inson huquqlari bo'yicha holatini](#) o'rganib chiqdi. Mamlakat yangi qonunlar bilan taraqqiyotni ta'kidlagan bo'lsa-da, so'z erkinligi, aholining asosiy guruhlari huquqlari va inson huquqlari faollariga munosabat kabi sohalar bo'yicha tavsiyalar mavjud. Ushbu tavsiyalarning aksariyati mamlakat tomonidan qabul qilingan. Mart oyida O'zbekistonga tashrifi chog'ida BMTning Inson huquqlari bo'yicha Oliy komissari hukumat parlament tomonidan qabul qilingan “Yo'l xaritasi” orqali hal etish majburiyatini olgan inson huquqlari muammolari yuzasidan ham xavotir bildirgan. Dekabr oyida bo'lib

o'tgan yuqori darajadagi UDHR75 tadbirida O'zbekiston inson huquqlari bo'yicha ta'lim, yoshlar va ayollar huquqlari, qiynoqlarning oldini olish, biznes va inson huquqlari amaliyoti bilan bog'liq aniq va'dalar berdi.

O'zbekistonda 2023-yilda O'zbekiston fuqarosi deb tan olingan qariyb 5 ming kishining [fuqaroligi yo'qligi](#) masalasi hal qilindi. O'zbekiston 2024-yilgacha fuqaroliksizlikni tugatish bo'yicha global #IBelong kampaniyasiga muvofiq, o'z chegaralarida ro'yxatga olingan fuqaroligi bo'lmagan shaxslarning umumiy sonini 2020-yildagi 93950 nafardan 2023-yil oxiriga kelib 22496 nafarga keskin qisqartirdi. Qo'shimcha tarzda, O'zbekiston boshpana izlovchilarni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan qonuni ustida ish olib bormoqda va shu tariqa o'z siyosatini xalqaro qochqinlarni himoya qilish standartlariga yaqinlashtiradi.

Oktyabr oyida O'zbekiston 660 million dollarlik (4,25 trillion so'mlik) [ilk yashil suveren yevroobligatsiyalarni](#) London fond birjasida muvaffaqiyatli joylashtirdi. Yig'ilgan mablag'lar suvni tejovchi texnologiyalar, temir yo'l va metro transporti tizimini kengaytirish, sanitariya-gigiyena tashabbuslari, shamol eroziyasi va suv havzalarini loyqa bilan to'lib qolishiga qarshi himoya qiluvchi o'rmonlar barpo etish kabi [ekologik yo'naltirilgan loyihalarni](#) moliyalashtirish uchun mo'ljallangan.

Tabiiy gazga jiddiy bog'liqlik O'zbekistonning [energetik xavfsizligiga](#) tahdid solmoqda, bu esa gaz qazib olishning kamayishi va sof importning o'sishi bilan bog'liq. Sentyabr oyida uzoq kutilgan energiya tariflari islohoti 2026 yilgacha tariflarni to'liq qoplanish darajasiga moslashtirish choralari e'lon qilindi.

19 dekabr kuni BMT Bosh Assambleyasi “Markaziy Osiyo ekologik muammolar qarshisida: barqaror rivojlanish va farovonlik uchun [“Markaziy Osiyo ekologik muammolar qarshisida: barqaror rivojlanish va farovonlik uchun mintaqaviy birdamlikni](#)

[mustahkamlash](#)” rezolyutsiyasini bir ovozdan qabul qildi. O'zbekiston tashabbusi bilan qabul qilingan rezolyutsiya: (i) iqlim o'zgarishini global barqaror rivojlanishga ta'sir etuvchi muhim muammo sifatida e'tirof etadi; (ii) mintaqaviy hamkorlik zarurligini, xususan, Orol dengizi mintaqasining ekologik muammolarini hal etishda; va (iii) barqaror rivojlanish uchun „Markaziy Osiyo uchun yashil kun tartibi“ dasturini ilgari suradi.

© UNESCO O'zbekiston

2.1. Hamkorlik doirasidagi asosiy natijalarini ko'rib chiqish

Birlashgan Millatlar Tashkilotining Barqaror Taraqqiyot Hamkorlik Dasturi (UNSDCF) BMT tizimining O'zbekistondagi 2025-yilgacha bo'lgan faoliyatini yo'naltiradi. Ushbu dastur O'zbekiston hukumati va BMT tizimi o'rtasidagi hamkorlik natijasida

erishilgan ijobiy natijalarga asoslanadi. U Barqaror rivojlanish maqsadlari (BRM) va inson va mehnat huquqlari bo'yicha xalqaro majburiyatlarga muvofiq milliy ustuvorliklarga erishish bo'yicha qo'shma majburiyatlarni ifodalaydi.

 Birlashgan Millatlar Tashkilotining 25 ta agentligi Hamkorlik ramka dastirni imzoladi

Hamkorlik asosi

Strategik ustuvorlik A: Samarali boshqaruv va hamma uchun adolat

1-natija.

2025-yilga borib O'zbekistondagi barcha odamlar va barcha guruhlar, ayniqsa, eng zaif qatlamlar kamsitish va zo'rvonlikdan xoli hayot uchun javobgarlik, shaffof, inklyuziv va genderga nisbatan sezgir boshqaruv hamda qonun ustuvorligi institutlarining takomillashtirilishini talab qiladi va undan foyda ko'radi.

2-natija.

2025 yilga borib O'zbekiston aholisi islohotlar kun tartibini yanada uyg'unlashtirilgan va kompleks tarzda amalga oshirishdan manfaatdor bo'lib, mustahkamlangan siyosat izchilligi, dalillarga asoslangan va har tomonlama qarorlar qabul qilish hamda milliy BRMLarga moslashtirilgan rivojlanishni moliyalashtiradi.

Strategik ustuvorlik B: Inklyuziv inson kapitalining rivojlanishi salomatlik, farovonlik va barqaror rivojlanishga olib keladi

3-natija.

2025 yilga kelib, yoshlar, ayollar va aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj guruhlari yashash vositalaridan, munosib mehnatdan va keng qamrovli va adolatli iqtisodiy o'sish natijasida yaratilgan imkoniyatlardan foydalanish imkoniyatlaridan yaxshiroq foydalanadilar.

4-natija.

2025 yilga kelib, eng zaif foyda genderga bog'liq bo'lgan sog'liqni saqlash, ta'lim va ijtimoiy xizmatlardan foydalanish imkoniyatini oshiradi.

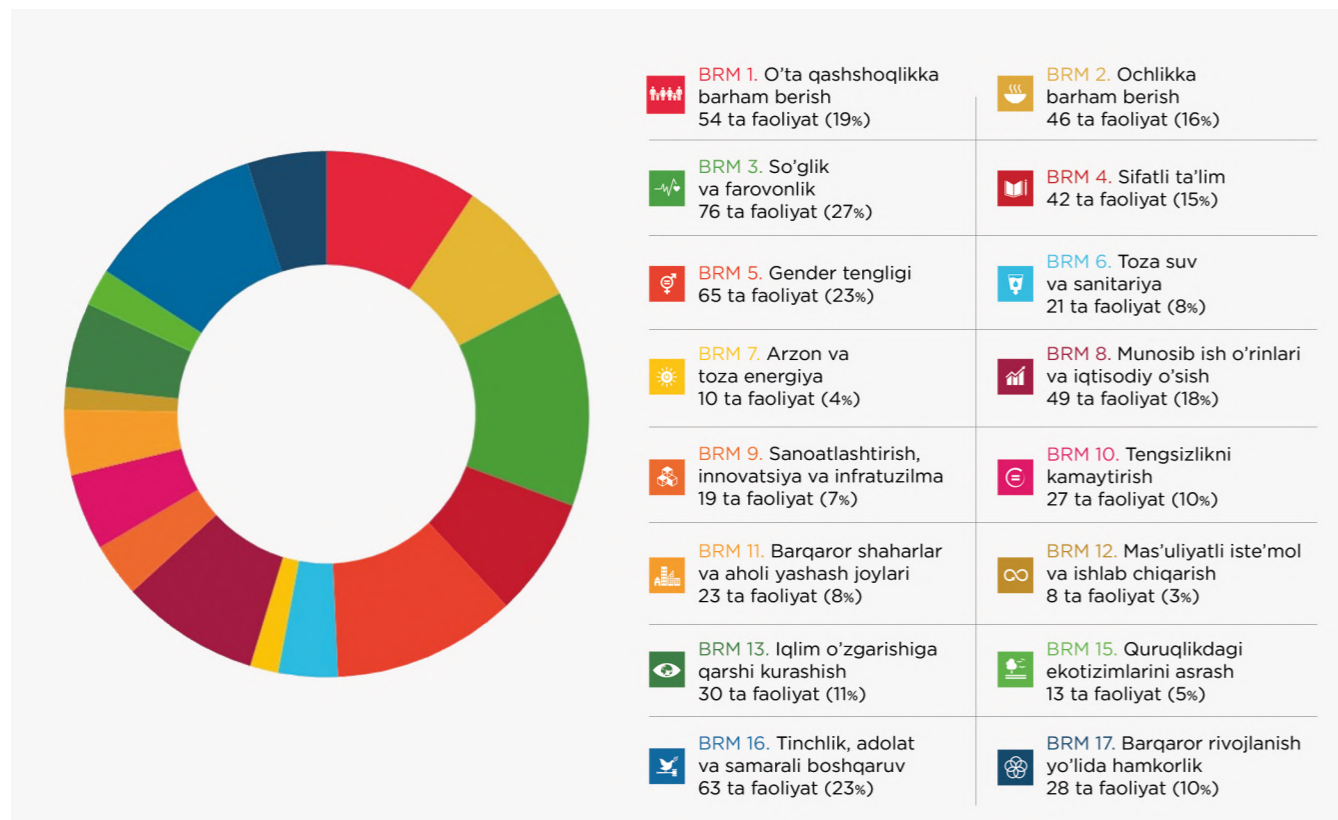
Strategik ustuvorlik C: Barqaror, iqlimga javobgar va chidamli rivojlanish

5-natija.

2025 yilga borib, O'zbekistonning eng xavfli hududlari va jamoalari iqlim o'zgarishi va ofatlarga nisbatan chidamlir bo'ladi hamda tabiiy resurslar va infratuzilmani barqaror va genderga sezgir bo'lgan samarali boshqarish, iqlim bo'yicha qat'iy chora-tadbirlar, atrof-muhitni qamrab oluvchi boshqaruv va muhofaza qilishdan foyda oladi.

2-bob. Birlashgan Millatlar Tashkilotining Rivojlanish tizimini hamkorlik doirasidagi milliy rivojlanish ustuvorliklarini qo'llab- quvvatlash

Manba: [UN INFO](#)

2023-yilda BMT O'zbekiston hukumati va rivojlanish bo'yicha hamkorlar bilan hamkorlikda mamlakatning milliy BRMLar bo'yicha erishgan yutuqlarini qo'llab-quvvatlovchi Qo'shma ish rejalari orqali 280 ta faoliyatni amalga oshirdi. Ularning ta'sirini maksimal darajada oshirish uchun BMT agentliklari birgalikda 10 ta qo'shma dasturni amalga oshirish ustida ishlamoqda.

Korrupsiyaga qarshi kurashish, ayollar va bolalarni himoya qilishdan tortib, sog'liqni saqlash va ta'limni yaxshilashgacha BMTning ta'siri juda keng edi. Yashil obligatsiyalar va onlayn xizmatlarni taqdim etish kabi innovatsion tashabbuslar orqali Birlashgan Millatlar Tashkiloti moliyalashtirish muammolari va boshqaruvdagi kamchiliklarni hal qildi. Ko'nikmalarni rivojlantirish dasturlari yoshlar va qishloq jamoalariga kuch bag'ishladi, shu bilan birga atrof-muhitga chidamlilik suvni boshqarish, iqlim bo'yicha harakatlarni qo'llab-quvvatlash va qo'riqlanadigan hududlarni kengaytirish orqali mustahkamlandi. Qochqinlarni himoya qilish, madaniy merosni targ'ib qilish va ijtimoiy himoyani qo'llab-quvvatlash orqali BMT O'zbekistonning barqaror kelajak sari yo'lida hech kimni ortda qoldirmaslik tarafdori ekanligini namoyish etdi.

© BMTTD O'zbekiston

Key Results Achieved in 2023

Strategik ustuvorlik A: Samarali boshqaruv va hamma uchun adolat

Ayollar va bolalarga nisbatan **zo'rvonlikni jinoiy javobgarlikka** tortish to'g'risidagi qonun qabul qilindi.

Yashil loyihalarni amalga oshirish uchun **350 million AQSH dollari** jalb qilingan birinchi suveren yashil yevrobondlar chiqarildi.

Milliy ko'p o'lchovli **qashshoqlik indeksi** farovonlikning muhim jihatlarini 11 o'lchovda qamrab oladi.

Strategik ustuvorlik B: Inklyuziv inson kapitalining rivojlanishi salomatlik, farovonlik va barqaror rivojlanishga olib keladi

2023-26 yillarga mo'ljallangan ta'limni isloh qilish bo'yicha O'zbekiston hamkorlik kelishuvi imzolandi, bu esa sifatli, inklyuziv ta'lim yo'nalishi bo'yicha **600 million dollardan** ortiq mablag'ni moliyalashtirish majburiyatlarini jalb qildi.

Ijtimoiy himoyaning yanada samarali va integratsiyalashgan tizimini rivojlantirish maqsadida **Milliy ijtimoiy himoya agentligi** tashkil etildi.

O'zbekiston munosib ish o'rinlari yaratish va millionlab odamlarni ijtimoiy himoya qilish maqsadida **"Adolatli o'tish uchun ish o'rinlari va ijtimoiy himoya bo'yicha global akselerator"**ga qo'shildi.

Strategik ustuvorlik C: Barqaror, iqlimga javobgar va chidamli rivojlanish

O'zbekiston suv, sanitariya, gigiena va sog'liqni saqlash bo'yicha integratsiyalangan maqsadlarni belgilash va hisobot berish uchun **Suv va salomatlik to'g'risidagi Protokolga** qo'shildi.

Atrof-muhit holatining **birinchi milliy hisoboti tayyorlandi**, unda joriy ekologik tendentsiyalarning qisqacha tasviri va O'zbekistonda ekologik muammolarni hal qilish bo'yicha tegishli siyosat choralari ko'rib chiqildi.

Ikki ta'biy va madaniy ob'yektlar Jahon merosi ro'yxatiga kiritildi.

O'zbekistonda qazib olinadigan yoqilg'ini subsidiyalash islohotini kompleks baholash **iqtisodiy, ijtimoiy, ekologik, siyosiy va boshqaruv jihatlarini** hisobga olgan holda kompleks tahliliy yondashuvdan foydalangan holda amalga oshirildi.

2023-yil iyul oyida Nyu-Yorkda bo'lib o'tgan EKOSOC yuqori darajadagi siyosiy forumida O'zbekiston o'zining ikkinchi ixtiyoriy milliy sharhini (IMSh) taqdim etdi. BMT O'zbekistonga ushbu IMShga tayyorgarlik ko'rishda muhim rol o'ynadi. Xususan, BMT turli manfaatdor tomonlarning BRMLar bo'yicha mamlakat

taraqqiyoti bo'yicha fikrlarini to'plash uchun birgalikda maslahatlashuvlarni o'tkazishga yordam berdi. Shuningdek, BMT O'zbekistonni IMSh tayyorlayotgan boshqa davlatlar, jumladan Mo'g'uliston va Tojikiston bilan hamkorlikda tajriba almashish va o'zaro baholash orqali bir-biridan o'rganishni qo'llab-quvvatladi.

© BMTTD O'zbekiston

Yoshlar 2030

2023-yilda "Yoshlar - 2030" strategiyasiga muvofiq, BMTMJ turli manfaatdor tomonlar va BMT Yoshlar maslahat kengashi bilan yoshlarning imkoniyatlarini kengaytirish, rivojlantirish va faolligini oshirish, malaka oshirish imkoniyatlarini taqdim etish hamda yoshlar bilan BMTning yuqori boshqaruv

rahbariyati o'rtasida muntazam onlayn va oflayn aloqalarni o'rnatish yo'lida yaqindan hamkorlik qildi. Mahalliy yoshlar tarmoqlari, akademik doiralar, kollejlari va litseylar bilan hamkorlik ham BMT qadriyatlarini, jumladan "Hech kimni orqada qoldirmaslik" va milliy BRMLarni himoya qilish bo'yicha BMT ishining muhim elementi bo'ldi.

© BMT Axborot boshqarmasi

Nogironlik inklyuziyasi

2023-yilda BMTning O'zbekistondagi nogironlik bo'yicha inklyuzivlik strategiyasiga muvofiq, BMTMJ 2021-yilda ratifikatsiya qilingan BMTning Nogironlar huquqlari to'g'risidagi konvensiyasi bo'yicha O'zbekistonning majburiyatlarini amalga oshirish va nogironlikni qamrab oluvchi siyosatni ishlab chiqishni qo'llab-quvvatlash uchun turli manfaatdor tomonlar bilan yaqin hamkorlik qildi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti O'zbekistondagi ijtimoiy xizmat ko'rsatuvchi provayderlar va milliy manfaatdor tomonlarning salohiyatini oshirish, nogironlik bo'yicha byudjetlashtirish amaliyotiga e'tiborni kuchaytirish, nogironlikni o'lchash va baholashni takomillashtirish hamda nogironlik bilan bog'liq ma'lumotlar va ko'rsatkichlarni to'plash va ulardan foydalanishni yaxshilashga qaratilgan sa'y-harakatlarga ham rahbarlik qildi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti nogironligi bo'lgan shaxslarning 122 tashkiloti bilan ularning huquqiy ongini oshirish, bolalarni GAZdan himoya qilish, ayollar va qizlarni stigmatizatsiya va kamsitish bo'yicha salohiyatini kuchaytirish uchun hamkorlik qildi.

© UNICEF O'zbekiston

2.2. Hamkorlik asoslari ustuvorliklari va natijalari**Strategik ustuvorlik A: Samarali boshqaruv va hamma uchun adolat**

© BMTTD O'zbekiston

1-NATIJA

2025 yilga borib O'zbekistondagi barcha odamlar va guruhlar, ayniqsa, eng zaif qatlamlar kamsitish va zo'ravonlikdan xoli hayot uchun takomillashtirilgan hisobdor, shaffof, inklyuziv va gender masalalariga javob beradigan boshqaruv tizimlari hamda qonun ustuvorligi institutlarini talab qiladi va ulardan foyda ko'radi.

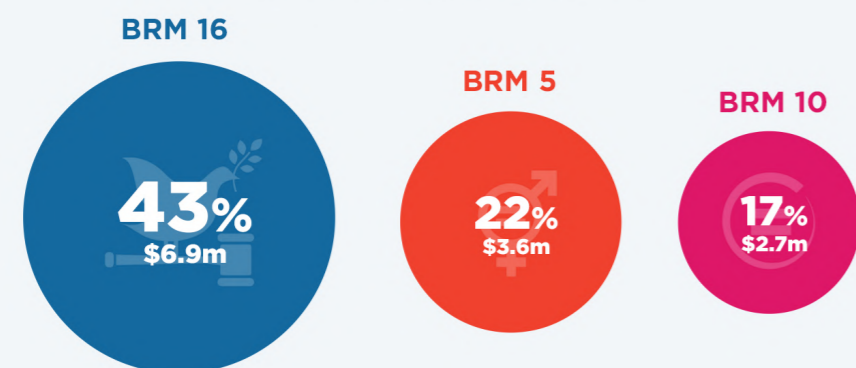
Hissa qo'shuvchi agentliklar:

Qo'llab-quvvatlanadigan BRMlar:

BRMga eng katta hissa:

Moliyalashtirish surati:

\$18.6m
kerakli resurslar

\$17.2m
mavjud resurslar

\$16.4m
xarajat

\$1.4m
moliyaviy tafovut

Boshqaruvni takomillashtirish va korrupsiyaga qarshi kurashish

Birlashgan Millatlar Tashkiloti 2023 yilda my.gov.uz saytida 579 ta xizmat mavjud bo'lgan 16,4 million davlat xizmatlari uchun arizalarni onlayn tarzda yetkazib berishni osonlashtirdi. O'zbekiston Transparency International korrupsiyani idrok etish indeksi bo'yicha 2013-yildagi 17/100 ballidan (177 mamlakat ichida 168-o'rinda) 2023-yilda 33/100 ballgacha (180 mamlakat ichida 121-o'rin) o'z reytingini izchil oshirib bormoqda. Bu tobora ortib borayotgan taraqqiyot "Korrupsiyaga qarshi kurash chora-tadbirlari, xususan, "Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi qonun hujjatlarini

© BMTTD O'zbekiston

tekshirish samaradorligini ko'rsatadi. Umuman olganda, 40 ta NNT, 15 ta ommaviy axborot vositalari, 120 ta jurnalist, 13 000 ta o'quvchi va 660 ta o'qituvchi BMT tomonidan qo'llab-quvvatlanadigan seminar va muloqotlar orqali korrupsiyani tushunish va o'lchash bo'yicha bilimlarini oshirdi.

Xavfsizlik va transchegaraviy hamkorlikni mustahkamlash

Yangi Chegara aloqasi idorasining tashkil etilishi va bojxona xodimlarining BMT tomonidan o'qitilishi umumiy qiymati 4 million AQSh dollaridan ortiq noqonuniy tovarlar musodara qilinishiga olib keldi. Markaziy Osiyoda odam savdosiga qarshi huquqni muhofaza qilish tarmog'ini yaratish va odam savdosini aniqlash bo'yicha tashabbuslarni o'qitish bilan bog'liq yana bir muhim yo'nalish bo'ldi.

Tinchlikni mustahkamlash jamg'armasi (PBF) mablag'lari hisobidan BMning O'zbekiston va Qirg'iziston o'rtasidagi transchegaraviy hamkorlik bo'yicha qo'shma dasturi chegaradosh viloyatlardagi 20 nafar mahalliy hukumat vakillarini transchegaraviy munosabatlar va mojarolarni hal etish masalalarini aniqlash bo'yicha malakalarini oshirish uchun qo'llab-quvvatladi.

Ayollar va yoshlarning imkoniyatlarini kengaytirish

2023-yilda O'zbekiston ayollar va bolalarga nisbatan zo'ravonlikni jinoiy javobgarlikka tortish orqali gender asosidagi zo'ravonlikni (GAZ) bartaraf etishda sezilarli yutuqlarga erishdi. Gender tengligi sertifikat dasturi davlat muassasalarida gender tengligini tartibga keltirdi. 260 diniy yetakchilar (233 ayol va 27 erkak) GAZga qarshi kurashish va reproduktiv salomatlikni mustahkamlash bo'yicha o'z bilimlarini oshirdi.

Farg'ona viloyatidagi 300 nafar ijtimoiy himoyaga muhtoj yoshlar beshta shaharda "Yoshlar va bolalarga do'stona" mahalliy boshqaruv modeli sinovdan o'tkazilayotgan malaka oshirish kurslarida qatnashdi.

U-Report 2023-yilda 370,000 nafar yoshlarni qamrab olgan ko'plab rivojlanish masalalari bo'yicha yosh o'zbekistonliklarga ovoz berishda davom etdi.

Bolalarni himoya qilish

Birlashgan Millatlar Tashkiloti Bola huquqlari to'g'risidagi konvensiyaga uchinchi fakultativ protokolni ratifikatsiya qilish va „Bolalar ombudsmani to'g'risida“gi qonunni qabul qilish tarafdori bo'lishda davom etdi. Bolalar adliyasining yanada ixtisoslashgan tizimini yaratishga ko'maklashish maqsadida bolalarning odil sudlovdan foydalanishlari bo'yicha Harakatlar strategiyasi va rejasi ishlab chiqildi. Umuman olganda, 2000 dan ortiq bola (942 ayol, 214 afg'on) va 255 kattalar (167 ayol, 72 afg'on) bolalarga do'stona va gender sezgir huquqiy yordam oldi.

© UNFPA O'zbekiston

882 444 kishi

mahalliy davlat xizmatlarini yaxshilash va barqaror infratuzilmani yaxshilashdan foydalanganlar soni

16.4 mln kishi

hayotini yaxshilashga qaratilgan raqamli texnologiyalar va xizmatlardan foydalanganlar soni

35.2 mln kishi

odil sudlovdan foydalanish imkoniyati qo'llab-quvvatlanganlar soni

Xalqaro himoyaga muhtoj odamlarni qo'llab-quvvatlash

Himoya

245

afg'on oilasi (1224 kishi) siyosiy boshpana olish tartiblari bo'yicha umumiy maslahat oldi

1,325

nafar mutaxassis bolalarni himoya qilishni qo'llab-quvvatlash va standartlari bo'yicha treningdan o'tdi

444

mezbon va afg'on hamjamiyat a'zolari GAZning oldini olish bo'yicha treningdan o'tkazildi

Turmush sharoiti va farovonlik

1,041

kishi daromad keltiruvchi faoliyat turlari bo'yicha o'qitildi

Salomatlik va oziqlanish

415

nafar afg'on fuqarosiga ikkinchi va uchinchi darajali tibbiy xizmatlardan foydalanish

5 ta birlamchi tibbiyot muassasasi va 1 ta tuman kasalxonasi iqlimga chidamli Suv ta'minoti, sanitariya va gigiyena uskunalari bilan jihozlangan, jumladan, sanitariya inshootlari va chiqindilarni boshqarish tizimi, quyosh batareyalari va quyosh suv isitgichlarini o'rnatish

Ta'lim

526

nafar maktab yoshidagi bolalar boshlang'ich ta'limga kirishlari uchun qo'llab-quvvatlandi

Suv ta'minoti, sanitariya va gigiyena (WASH)

349

nafar tibbiyot xodimlari va maktab o'qituvchilari "Suv ta'minoti, sanitariya va gigiyena"ni boshqarish bo'yicha treningdan o'tkazildi

Chet elda Yevropa Ittifoqi va YUNISEF ta'lim dasturi ko'magida afg'on bolalari yana orzu qiladilar

Hamza (11 yosh) futbolchi bo'lishni, uyatchan akasi Uzair (10) esa muhandis bo'lishni xohlaydi. Bahrom (13) geymer bo'lishini qat'iy aytadi. Tashqi ko'rinishida ular O'zbekistonning Termiz shahridagi beg'am bolalarga o'hshaydi. Lekin, aslida unday emas. Bu o'g'il bolalar guruhi qo'shni Afg'onistondagi mojarolar tufayli katta aziyat chekkanlar. Endi chegaraning narigi tomonida, o'g'il bolalar maktabga qaytganlarida, ular yana kelajak haqida orzu qilishlari mumkin. Yevropa Ittifoqi ko'magida UNICEF Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi bilan birgalikda maktabgacha yoshdagi bolalarni aniqlash va ro'yxatga olish bo'yicha ish olib bormoqda. Ayni paytda Termiz maktablarida 215 nafar afg'onistonlik bola tahsil olmoqda, 18 nafar maktabga bormayotgan afg'onistonlik esa yaqinda maktablarga qabul qilindi. Afg'onistonlik bolalarning ushbu oqimini qo'llab-quvvatlashni kuchaytirish uchun o'qituvchilar va psixologlar bolalarning ta'lim ehtiyojarini baholash va ularni qo'llab-quvvatlash uchun individual dasturlarni ishlab chiqish bo'yicha o'qitilmoqda, maktab kutubxonasida o'qish uchun mamateriallari sotib olindi va yetkazib berildi. [Ko'proq ma'lumot oling.](#)

Stigmaga qarshi kurash

2023 yil davomida Birlashgan Millatlar Tashkiloti ijtimoiy media platformalaridan foydalangan va OIV haqida xabardorlik va profilaktika bilan bog'liq kontentni tarqatgan. @NMAGap bilan hamkorlikda OIV+ kasalligiga chalingan Shohjaxon Azizov ishtirokidagi [podcast video](#) tayyorlandi. U OIV bilan yashash bilan bog'liq shaxsiy tajribasi bilan o'rtoqlashdi va podkast 2023-yil dekabrda chiqqanidan beri uch oy ichida 241 000 marta ko'rildi.

Qochqinlar va fuqaroligi yo'q shaxslarni qo'llab-quvvatlash

Birlashgan Millatlar Tashkiloti tahliliy hisobotlarni taqdim etish va hukumat rasmiylari bilan muhokamalarga ko'maklashish orqali O'zbekistonning 1951-yildagi [Qochoqlar to'g'risidagi konventsiya va fuqaroligi yo'qligi to'g'risidagi konventsiyalarga](#) qo'shilishi tarafdori bo'ldi.

© UNAIDS

© UNHCR/Elyor Nemat

Asosiy natijalar raqamlarda

16.4 million

davlat xizmatlarini ko'rsatish tranzaksiyalari onlayn tarzda yetkazib berildi

4 million AQSh dollari

miqdoridagi noqonuniy tovarlar musodara qilindi

182 nafar yetakchi ayol

Milliy yetakchi ayollar kengashiga qo'shildi

2,137 nafar bola va

255 nafar kattalarga

yuridik yordam ko'rsatildi

Asosiy muammolar

- Yuridik yordamning cheklanganligi
- Milliy boshpana qonunchiligi va tartiblarining yo'qligi
- Milliy rahbarlik va tashkiliy tuzilmalarda muntazam o'zgarishlar

2-NATIJA

2025 yilga borib O'zbekiston aholisi siyosat izchilligini kuchaytirish, dalillarga asoslangan va inklyuziv qarorlar qabul qilish hamda milliy BRMLarga muvofiq asosiy yo'nalishga yo'naltirilgan rivojlanish uchun moliyalashtirish tufayli islohotlar kun tartibini yanada uyg'unlashtirilgan va kompleks tarzda amalga oshirishdan foyda ko'radi.

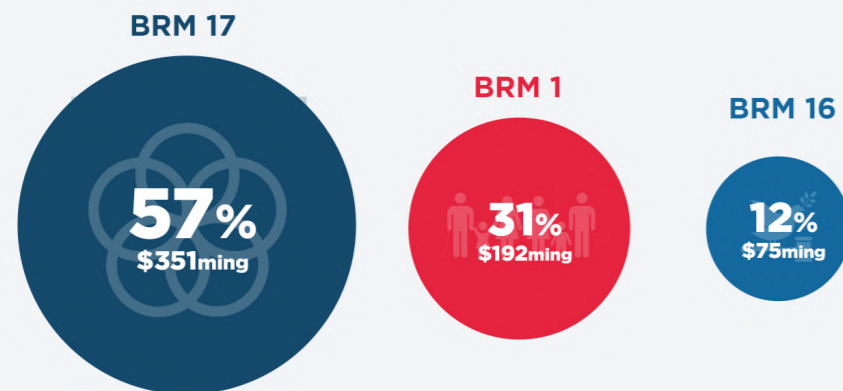
Hissa qo'shuvchi agentliklar:

Qo'llab-quvvatlanuvchi BRMLar:

BRMga eng katta hissa:

Moliyalashtirish surati:

\$2.5m
kerakli resurslar

\$657.4ming
mavjud resurslar

\$618.2ming
xarajat

\$1.8m
moliyaviy tafovut

BRMLarni moliyalashtirish

2023-yil oktabr oyida O'zbekiston o'zining birinchi [yashil suveren yevrobond obligatsiyalarini](#) chiqardi va suvni tejash, ekologik toza transport, sanitariya holatini yaxshilash va yerlarning degradatsiyasiga qarshi kurashish bo'yicha yashil loyihalarni amalga oshirish uchun 350 million AQSh dollarini jalb qildi. Ushbu tashabbus investitsiyalarni haqiqiy sarf-xarajatlar bilan bog'lash orqali shaffoflikni ta'minlaydigan [Iqlim Byudjetini yoriqlash](#) dasturi tomonidan qo'llab-quvvatlandi. [80 dan ortiq davlat amaldorlari](#) BMT treninglarida Dasturga asoslangan byudjetlashtirish va natijalarga asoslangan boshqaruv bo'yicha o'z malakalarini

oshirdilar. [BRM uchun Global soliq tashabbusi](#) O'zbekistonni soliq siyosatini BRMLarga moslashtirishda qo'llab-quvvatlagan bo'lsa, ["Chegara bilmas soliq inspektorlari"](#) dasturi soliq to'lashdan qochishga qarshi kurashish salohiyatini kuchaytirdi.

Ma'lumotlarni yig'ish va tahlil qilish

Yangilangan aholini ro'yxatga olish ma'lumotlarini boshqarish tizimi 2024 yilgi aholini ro'yxatga olish uchun xavfsiz va aniq ma'lumotlarni to'plashni ta'minlaydi. Aholini prognozlash bo'yicha milliy guruh tashkil etildi va ilg'or demografik tahlil vositalari bilan jihozlandi. "O'zbekistonda keksalarning

\$350mln

BRMLar uchun foydalanilgan/kredirlar orqali moliyalashtirilgan innovatsion moliyaning yillik hajmi

ahvoli" bo'yicha birinchi marta o'tkazilgan tadqiqot [Sog'lom qarish bo'yicha strategiyaga](#) asos soldi va mamlakatda [faol qarish indeksini](#) joriy etdi. Hukumat tomonidan [bolalar bilan bog'liq BRM ma'lumotlarini](#) to'plash va hisobot berish BMTning ko'magi, jumladan Kengaytirilgan kapitalning transformativ monitoringi ma'lumotlar bazasi, ixtiyoriy milliy hisobotni ishlab chiqish va taqdim etish hamda Ko'p ko'rsatkichli klaster tadqiqotini o'tkazishni targ'ib qilish orqali kuchaytirildi. Nihoyat, turli sohalaridagi siyosatni O'zbekistondagi demografik tendentsiyalar bilan bog'lash uchun muntazam platforma tashkil etish maqsadida darajadagi [Demografik barqarorlik bo'yicha yuqori darajadagi xalqaro konferensiya](#) tashkil etildi.

Qashshoqlikni o'lchash

Hukumat va BMT o'rtasidagi hamkorlik natijasida ko'p o'lchovli [qashshoqlik indeksi \(MPI\)](#) ishlab chiqildi va tasdiqlandi. Olingan tadqiqot bolalar farovonligining muhim jihatlarini [11 o'lchov](#) bo'yicha qamrab oldi, 18 yoshgacha bo'lgan bolalarning 44,7 foizi ko'p o'lchovli kambag'al deb baholandi.

6 muassasalar

sifatli, o'z vaqtida va ishonchli bo'lingan ma'lumotlarni ishlab chiqarish va tarqatish, barqaror rivojlanish bo'yicha hisobot berish bo'yicha statistik bilim va salohiyatini oshirgan

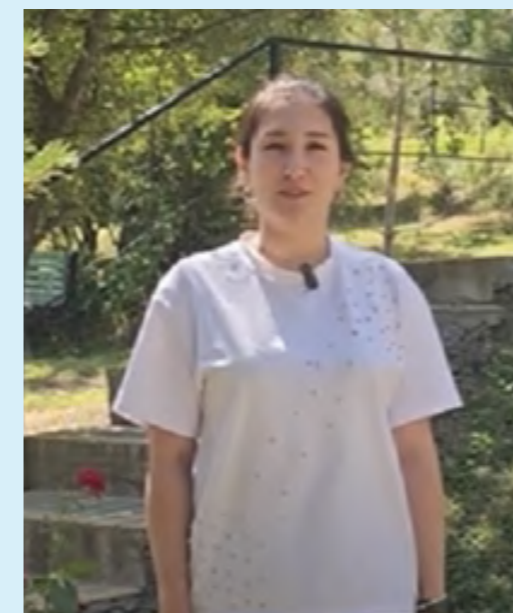
© UNFPA O'zbekiston

Muazzam hikoyasi

Muazzam Sobirova 2023-yil oktabr oyida o'tkazilgan yosh demograflar uchun intensiv yozgi maktabda faol ishtirok etgan yosh tadqiqotchilar guruhi a'zosi. O'zbekiston bo'ylab demografiyaga ixtisoslashgan 15 nafar yosh tadqiqotchi UNFPA tomonidan tashkil etilgan dasturda "Oila va mahalla" ilmiy tadqiqot instituti bilan ishtirok etdi.

O'z tadqiqotim sifatini oshirish uchun olingan bilimlarni bevosita qo'llashga muvaffaq bo'ldim. Demografik tadqiqotlar doirasida tug'ilish, o'lim, migratsiya va aholi prognozlarini o'z ichiga olgan turli metodologiyalarni o'rganish orqali men o'z tahliliy imkoniyatlarim va tadqiqot samaradorligimni sezilarli darajada oshirdim", deydi Muazzam.

[Qo'shimcha ma'lumot oling.](#)

Asosiy natijalar raqamlarda

350 million dollar
birinchi suveren yashil
yevroobligatsiyalarda jalb qilingan

80dan ortiq davlat xizmatchilari
Dasturga asoslangan
byudjetlashtirish va natijalarga
asoslangan boshqaruv bo'yicha
bilimlarini oshirdilar

15 nafar yosh demograflar
milliy aholini prognozlash
guruhiga jalb qilindi

Asosiy muammolar

- Ma'lumotlarni yig'ish va tahlil qilish imkoniyati cheklangan
- Cheklangan dalillarga asoslangan qaror qabul qilish

Yangi qonunchilik

- Jinoyat va Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodekslarga o'zgartirishlar kiritish
- Bolalarning odil sudlovdan foydalanishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi va rejasi
- "Davlat tomonidan moliyalashtiriladigan yuridik yordam to'g'risida"gi qonun
- "Korrupsiyaga qarshi qonun hujjatlarini tekshirish to'g'risida"gi qonun

**Strategik ustuvorlik B:
salomatlik, farovonlik va chidamli
rivojlanishga olib keladigan inklyuziv
inson kapitalini rivojlantirish**

O'zbekistonda suvdan oqilona foydalaniladigan issiqxonalar: Odina hikoyasi

Odina dehqonchilikning yangi "aqlli" usullarini qo'llagan holda yig'im-terim mavsumida haftasiga 400 kilogrammga yaqin pomidor yetishtirayotgan bo'lsa, ilgari 120 kilogrammga yig'ishga zo'rg'a erishgan. Miqdori bilan birga mahsulot sifati ham yaxshilandi. Mevalar avvalgilaridan ko'ra doimo silliq, katta va xushbo'yroqdir. Odina Koreya Respublikasi moliyaviy ko'magida FAO tomonidan amalga oshirilayotgan "Kelajak avlod uchun aqlli fermerlik" loyihasi orqali ana shunday zamonaviy usullardan foydalanishni o'rgandi. Loyiha tomonidan taqdim etilgan barcha vositalardan Odina tomchilatib sug'orish tizimini eng foydali va samarali deb hisoblaydi. [Qo'shimcha ma'lumot oling.](#)

foizi ayollar) elektr energiyasidan foydalanish imkoniyati yaxshilandi, 9 mingdan ortiq aholi yangi suv tarmoqlari va tozalash uskunalari orqali toza ichimlik suvi bilan ta'minlandi. 8430 nafar qishloq yoshlari (49 foizi qizlar) Bo'zatov, Qo'ng'iro't va Mo'ynoq tumanlarida tashkil etilgan 15 ta bepul Wi-Fi zonalarini orqali internetdan bepul foydalanish imkoniga ega bo'ldi.

© UNFPA Uzbekistan

2 599

Yaratilgan qo'shimcha ish o'rinlari va saqlanib qolgan ish o'rinlari soni

1 388

faoliyati, biznes operatsiyalari va/yoki daromad keltirishi yaxshilangan xususiy sektor subyektlari soni

Qulay muhit yaratish:

- Aylanma iqtisodiyot uchun innovatsiyalar bo'yicha salohiyatni oshirish dasturi.
- JSTga kirish jarayonini qo'llab-quvvatlash.
- [Yo'l harakati xavfsizligi samaradorligini baholash Review](#) amalga oshirdi.
- Nogironlarning raqamli inklyuziyasi va malakasini oshirish bo'yicha tadqiqotlar.
- Markaziy Osiyoda startap ekotizimini o'rganish va davra suhbatlari.

Xalqaro mehnat standartlari va XMT konventsiyalariga muvofiqligi:

- Gender tengligi, majburiy mehnat va standartlarga rioya qilish bo'yicha salohiyatni kuchaytirish.
- Faol mehnat bozori dasturlari va tadbirkorlikni o'qitish bo'yicha salohiyatni oshirish.
- Fuqarolik jamiyati faollarining salohiyatini rivojlantirish.
- Uch tomonlama muloqot va xalqaro tajriba almashishga yordam berdi.

© FAO O'zbekiston

Asosiy natijalar raqamlarda

2,500 nafar yoshlar

BMT dasturlari orqali malaka oshirdi

3,500 dan ortiq kishi

daromad keltiruvchi faoliyatdan foydalandi

6ta milliy kasbiy standartlar

ishlab chiqilgan

Qishloq joylardan **200ga** yaqin yoshlar

yangi ta'lim dasturlariga o'qishga kirdi

300dan ortiq ish o'rni yaratildi

Asosiy muammolar

- Ijtimoiy gender normalari va stereotiplari
- Nogironlik inklyuziyasi uchun to'siqlar
- Institutsional salohiyat va moliyaviy resurslarning yetishmasligi

4-NATIJA

2025 yilga kelib, aholining eng zaif qatlamlari uchun genderga bog'liq sifatli sog'liqni saqlash, ta'lim va ijtimoiy xizmatlardan foydalanish imkoniyatlari kengaytiriladi.

Hissa qo'shuvchi agentliklar:

Qo'llab-quvvatlanadigan BRMLar:

BRMga eng katta hissa:

BRM 3

BRM 4

BRM 5

Moliyalashtirish surati:

\$31m
kerakli resurslar

\$17.5m
mavjud resurslar

\$16m
xarajat

\$13.5m
moliyaviy tafovut

© BMTTD O'zbekiston

Sog'liqni saqlash tizimini mustahkamlash

Silga qarshi kurash: Davolanishning qisqartirilgan rejimlari davolash muvaffaqiyati ko'rsatkichlarining 15% ga oshishiga olib keldi, Silga qarshi **Milliy TV dastur**, yangilangan protokollar va elektron kuzatuv kasallikka qarshi kurashni kuchaytirdi.

OIVga qarshi choralarni kuchaytirish: huquqiy baholash, ma'lumotlardan foydalanishni yaxshilash va seminarlar OIVga qarshi milliy choralarni kuchaytirdi. **Onadan bolaga yuqishni** bartaraf etish bo'yicha "Yo'l xaritasi" ishlab chiqilgan bo'lib, **900 ming nafar ayol** foyda ko'radi va **antiretrovirus terapiyasi** qamrovi 84,4 foizga ko'tarilib, OIV bilan yashayotgan 41.090 kishiga ta'minlanadi.

Yaxshiroq laboratoriyalar - yaxshi sog'liq

Sifat va xavfsizlikning xalqaro standartlariga mos keladigan yaxshi ishlaydigan va barqaror laboratoriya xizmatlari kuchli sog'liqni saqlash tizimlari va aholi salomatligini yaxshilash uchun juda muhimdir. O'zbekistonda 2016-yildan buyon JSSTning [Sog'liqni yaxshilash uchun laboratoriyalarni yaxshilash](#) (Better Labs) tashabbusi davlat laboratoriyalari, xususan, qishloq joylaridagi laboratoriyalarni aniqlash, baholash, javob berish, xabar berish va sog'liq uchun tahdidlar monitoringi bo'yicha sifatli xizmatlar ko'rsata olmasligi bilan bog'liq muammoni hal qilish maqsadida amalga oshirilmogda. Ushbu tashabbus mamlakatimizda laboratoriya xizmatlari sifati va xavfsizligiga ijobiy ta'sir ko'rsatib, ishonchli va o'z vaqtida natijalarni taqdim etish imkonini berdi, sog'liqni saqlash tizimining Xalqaro sog'liqni saqlash qoidalariga rioya qilish salohiyatini kuchaytirdi.

2023-yil noyabr oyida respublika va hududiy perinatal markazlarning 15 nafar laboratoriya mutaxassislari perinatal markazlarning laboratoriya tizimini baholashda JSST vositasidan foydalanish bo'yicha o'qitildi.

Men shaxsan yaxshilanishi kerak bo'lgan asosiy yo'nalishlarni aniqladim va ish kunlarimizni yanada samarali tashkil etish bo'yicha qimmatli tushunchalarga ega bo'ldim. Bu dars bizning xizmatimizda alohida ahamiyatga ega, bunda bizning fidoyiligimiz bemorlarimiz farovonligi atrofida bo'ladi - bizning asosiy maqsadimiz ularning farovonligini, baxti va salomatligini ta'minlashdir.

Khatira Rizaeva, Toshkent shahridagi klinik diagnostika laboratoriyasi mudiri. [Ko'proq ma'lumotlar oling.](#)

Reproduktiv va ona salomatligi: kontratseptiv vositalarni xarid qilish besh baravarga oshdi, zaxiralarni boshqarish vositasi ishlab chiqildi va **bachadon bo'yni saratonining oldini olish bo'yicha milliy yo'l xaritasi**, jumladan HPV testini asosiy skrining usuli sifatida ishlab chiqdi.

Bolalar salomatligi va ovqatlanishi: 1,4 milliondan ortiq bola mikronutrient kukuni dasturlari orqali yaxshilangan ovqatlanishdan foydalandi. Sog'liqni saqlash vazirligi

tomonidan BMT ko'magida **umummilliy elektron emlash reyestri** joriy etildi. Birlashgan Millatlar Tashkilotining yordami, shuningdek, **Milliy emlash dasturini** modernizatsiya qilishga yordam berdi va **3,5 million bolani** vaktsina bilan ta'minladi.

Birlamchi sog'liqni saqlash tizimi: Birlashgan Millatlar Tashkiloti ko'magida Sog'liqni saqlash vazirligi tomonidan uyga tashrif buyurish modeli qo'llanilib, Qoraqalpog'istonda **320289 kishi**,

Umumjahon patronaj tizimi O'zbekistonda birlamchi sog'liqni saqlash tizimini tubdan yaxshilaydi

Barno Qoraqalpog'istonning Nukus shahrida patronaj hamshirasi bo'lib ishlaydi. U o'z poliklinikasining hududidagi 285 oilani borib, homilador ayollar, yaqinda tug'gan ayollar, yangi tug'ilgan chaqaloqlar va nogironlarga alohida e'tibor qaratmoqda. Barno kabi hamshiralar O'zbekistondagi poliklinika nomi bilan mashhur bo'lgan birlamchi tibbiy-sanitariya yordami muassasasi bilan mahalla (mahalla) o'rtasida muhim aloqani o'rnatib, xonadonlarda tibbiy yordam ko'rsatishadi. Bu hamshiralarning uyga tashrif buyurishi muhim ahamiyatga ega bo'lib, oilalarga bola parvarishi, ovqatlanish va bola rivojlanishi bo'yicha har tomonlama yordam beradi.

UNICEF O'zbekistonda uyga tashrif buyurishning universal progressiv modeli joriy etilishini qo'llab-quvvatladi. UNICEF ko'magida Sog'liqni saqlash vazirligining ekspertlar guruhi uyga tashrif buyurishning universal progressiv modelini joriy etish bo'yicha yo'riqnomani moslashtirdi va kichik qo'llanma ishlab chiqildi. UNICEF Sog'liqni saqlash vazirligi bilan birgalikda barcha patronaj hamshiralari yangi metodologiya bo'yicha o'qitgan trenerlar guruhini o'qitdi. Uyga tashrif buyurishning yangilangan modeli joriy etilganidan beri O'zbekistonda 4 milliondan ortiq onalar va bolalar, ayniqsa, kam ta'minlangan oilalarga ushbu xizmatlardan foydalanish imkoniyatlari yaxshilandi. [Qo'shimcha ma'lumot oling.](#)

106 447 kishi

BMT tomonidan qo'llab-quvvatlanadigan sog'liqni saqlash xizmatlaridan foydalanganlar soni

shu jumladan **156 485 ayol va bolalar** foydalandi. Bundan tashqari, maktablarda 6 million o'smir uchun ruhiy salomatlik xizmatlari yaxshilandi.

Sifatli ta'limni ta'minlash

Birlashgan Millatlar Tashkiloti [2023-2026 yillarda mo'ljallangan ta'limni isloh qilish bo'yicha O'zbekistonning hamkorlik to'g'risidagi kelishuvini](#), qo'llab-quvvatladi, u 600 million dollardan ortiq mablag'ni moliyalashtirish majburiyatlarini jalb qildi. [Inklyuziv ta'lim bo'yicha Milliy siyosat asoslari](#) adolatli ta'limga yo'l ochdi, real vaqt rejimida monitoring esa 10 000 ta maktabda internetga ulanishni ta'minladi. [300 dan ortiq ekspert va o'qituvchilar](#) axborot xavfsizligi bo'yicha o'z bilimlarini oshirdilar. O'zbekistonda BMT bilan hamkorlikda ishlab chiqilgan Finlyandiya joylashgan [Eduten](#) raqamli ta'lim platformasi ishga tushirildi. Natijada, O'zbekiston bolalarning ta'lim natijalarini muvaffaqiyatli yaxshilash va sifatli ta'limdan teng foydalanish imkonini beruvchi raqamli yechimlarni kengaytirishni kutgan holda oltita [global ta'lim sohasida pioner](#) davlatlaridan biri sifatida tanlandi.

Qishloq xo'jaligi va irrigatsiya sohalarida tanlab olingan oltita kasb bo'yicha Milliy kasb standartlari va malakaga asoslangan o'quv dasturi ishlab chiqilishi natijasida

© JSST O'zbekiston

4.8 mln kishi

asosiy xizmatlardan (bolalar, nogironlik, ishsizlik, onalik nafaqalari, GAZga qarshi kurashish, bolalarni himoya qilish va parvarish qilish xizmatlari) foydalanilganlar soni

[texnik va kasb-hunar ta'limi va ta'lim sifati](#) o'sdi. Boshlang'ich ta'lim qonun ustuvorligi mavzularini qamrab olgan bo'lsa, yoshlarning faolligi [BMT modeli, hayotiy ko'nikmalarni o'rgatish, jinsiy va reproduktiv salomatlik ta'limi](#) orqali rivojlandi.

Ijtimoiy himoyani kuchaytirish

2023-yil O'zbekistonda aholini ijtimoiy himoya qilish uchun ajoyib yil bo'ldi. BMT yangi tashkil etilgan [Ijtimoiy himoya milliy agentligini xalqaro tajriba va bilim almashish](#) orqali qo'llab-quvvatladi. [900 dan ortiq ijtimoiy xodimlar](#) bolalarni himoya qilish va parvarish qilish bo'yicha o'z malakalarini oshirdilar. Pilot hudud sifatida Surxondaryo viloyatida integratsiyalashgan ijtimoiy xizmatlardan foydalanish sezilarli darajada yaxshilandi, bunda [15 348 kishi \(8 869 bola, 8 306 ayol, 489 afg'onistonlik\)](#) foydalandi.

O'zbekiston ijtimoiy himoya tizimining [favqulodda vaziyatlarga tayyorgarligi](#) favqulodda naqd pul o'tkazmalari ko'lamini kengaytirish va [GAZ Xavfsizlik tekshiruvchi vositasi](#)

integratsiyasi orqali kuchaytirildi. [Afg'oniston, Iroq va Suriyadan qaytgan 196 nafar bola \(100 nafar ayol\) va 64 nafar ayol](#) reintegratsiya yordamidan foydalandi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti, shuningdek, O'zbekistonni [nogironligi bo'lgan bolalarga treninglar o'tkazish, inklyuziv maktablarni](#) modellashtirish va nogironlik huquqlari haqida xabardorlikni oshirish orqali xizmatlar ko'rsatishda qo'llab-quvvatladi. [200 dan ortiq xizmat ko'rsatuvchi provayderlar](#) GAZga qarshi kurashishda o'z imkoniyatlarini oshirdi, OIV bilan yashayotgan [3 754 bola \(2 207 ayol\)](#) BMT tomonidan qo'llab-quvvatlanadigan psixologik-ijtimoiy yordamdan foydalandi.

2023-yilda O'zbekiston ["Adolatli o'tishlar uchun ish o'rinlari va ijtimoiy himoya bo'yicha global akselerator"](#)ga yo'l topuvchi davlat sifatida qo'shildi. Global Accelerator munosib ish o'rinlari yaratish, ijtimoiy himoyani kengaytirish va adolatli o'tish yo'llarini ilgari surish majburiyatini olgan mamlakatlarni qo'llab-quvvatlaydi. Ushbu hamkorlik qashshoqlikka moyil bo'lgan [5 million kishiga \(1,5 million bola\)](#) 1 million nogiron va norasmiy sektorda ishlaydigan qariyb 6 million kishiga ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Asosiy natijalar raqamlarda

Ona va neonatal salomatligini yaxshilash uchun **45 AQSh dollaridan** ortiq mablag' jalb qilindi

1.4 million bola yaxshilangan mikroozqlanishdan foydalandi

9.5 million kishi COVID-19 vaktsinasi haqida ma'lumot oldi

Ta'limni isloh qilish uchun **600 AQSh dollaridan** ortiq mablag' jalb qilindi

4.8 million bola bolalar nafaqasi bilan qamrab olingan

Asosiy muammolar

- Tibbiyot xodimlarining cheklangan imkoniyatlari va eskirgan tibbiy jihozlar
- OIV stigmasi va diskriminatsiyasi
- Ta'lim sohasidagi tenglik pastligi
- Nogironlar uchun inklyuziv infratuzilma va xizmatlarga cheklangan kirish

5-NATIJA

2025 yilga borib, O'zbekistonning eng xavfli hududlari va jamoalari iqlim o'zgarishi va ofatlarga nisbatan chidamliroq bo'ladi hamda tabiiy resurslar va infratuzilmani barqaror va genderga sezgir bo'lgan samarali boshqarish, iqlim bo'yicha qat'iy chora-tadbirlar, atrof-muhitni qamrab oluvchi boshqaruv va muhofaza qilishdan foyda oladi.

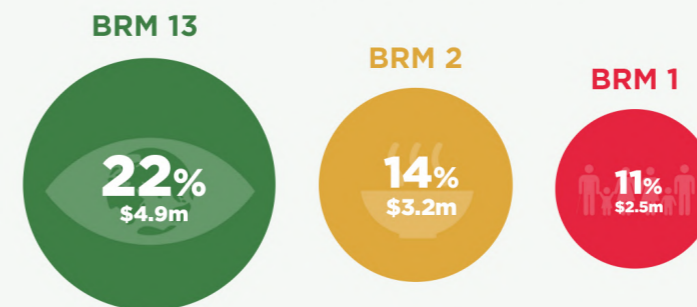
Hissa qo'shuvchi agentliklar:

Qo'llab-quvvatlanadigan BRMLar:

BRMga eng katta hissa:

Moliyalashtirish surati:

\$39.4m
kerakli resurslar

\$27.9m
 mavjud resurslar

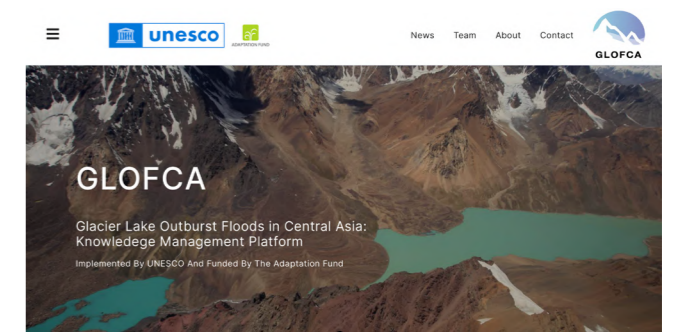
\$22.6m
xarajat

\$11.5m
moliyaviy tafovut

Strategik ustuvorlik C: Barqaror, iqlimga javobgar va chidamli rivojlanish

Atrof-muhitga chidamlilikni mustahkamlash

Suvni boshqarish kriosfera monitoringi (ya'ni, muzliklarning oldinga siljish yoki chekinish sur'atlarini kuzatish) va Markaziy Osiyoda muzliklarning toshqin xavfi bo'yicha maxsus platformani tashkil etish (glofca.org) orqali yaxshilandi. Atrof-muhit bo'yicha hisobot BMTning [Atrof-muhit holati to'g'risidagi Milliy hisobotni](#) qo'llab-quvvatlashi bilan yaxshilandi. Sirdaryo suv sifati va sanoat xavfsizligi masalalarini aniqlashga qaratilgan ifloslanishning oldini olish loyihasining

31,000 nafar

toza, arzon va barqaror energiyadan foydalanish imkoniyatiga ega bo'lgan va undan foyda ko'rgan odamlar soni

I bosqichiga katta e'tibor qaratildi. Orolbo'yida 12574 nafar qishloq aholisi (5180 nafar ayol) [toza ichimlik suvi](#) bilan ta'minlandi. 7300 dan ortiq qishloq aholisini (37% ayollar) jalb qilish orqali 40 ta Klaster hamjamiyatini rivojlantirish rejalari ishlab chiqilgan. [Toza energiyaga o'tish](#) BMTning [BRM7 milliy yo'l xaritasini](#) dishlab chiqish va [transportni tabiiy gaz bilan karbonsizlantirish](#) bo'yicha tavsiyalarni qo'llab-quvvatlashi bilan ustuvor ahamiyatga ega.

Tibbiy chiqindilarni boshqarishning takomillashtirilganligi [11,3 milliondan ortiq kishiga \(3,8 million bola\)](#) foyda keltirdi, Qoraqalpog'istonda [Suv ta'minoti, sanitariya va gigiyena xizmatining yaxshilanishi 320 289 kishiga \(6 485 ayol\)](#) ta'minlandi. Maktablarda [tabiiy ofatlar xavfini kamaytirish \(OXK\)](#) bo'yicha seminarlar va treninglar [1715 o'quvchiga \(72 nafar nogiron o'quvchi\)](#) bilim berdi, tabiiy ofatga moyil hududlardagi [10 ta maqsadli](#)

© BMTTD O'zbekiston

[maktab](#) esa chidamlilikni oshirishdan foydalandi. O'zgidromet meteorologiya tarmog'iga ma'lumotlarni avtomatik ravishda yetkazib berish imkonini beruvchi [25 ta avtomatlashtirilgan meteorologiya stansiyalari](#) xarid qilindi va o'rnatildi. Nihoyat, [Suv va salomatlik to'g'risidagi Protokolga](#) qo'shilish O'zbekistonni suv, sanitariya, gigiyena va salomatlik bo'yicha milliy harakatlarni yanada faollashtirish va tartibga solish bo'yicha mintaqadagi yetakchi o'rinni egalladi.

"Yashil Makon" umummilliy tashabbusi ham siyosiy, ham amaliy darajada qo'llab-quvvatlandi. O'rmonlarni o'stirish va landshaftlarni tiklash bo'yicha innovatsion moliyaviy yechimlarni bosh rejalashtirish va loyihalash bo'yicha ikkita bir-birini to'ldiruvchi texnik-iqtisodiy asoslash ishlari amalga oshirildi, ularda moliyalashtirish, mahalliyashtirish, qiymat yaratish va aholining turmush tarziga ta'siri bo'yicha tavsiyalar berildi. Ushbu tadqiqotlar Yashil Makon tashabbusi uchun oddiy o'rmonzor sarmoyasidan tashqariga chiqish va iqtisodiy multiplikator, ish o'rinlarini yaratuvchi va inklyuziv yashil iqtisodiyotning dvigateli sifatida ko'rib chiqish yo'lini belgilab berdi.

O'sayotgan orzular: Oybekning barqaror tuproq salomatligiga sayohati

23 yoshli tadbirkor va talaba Oybek Jalgashov Orolbo'yida tuproq degradatsiyasi muammolarini hal qilish uchun 12 yosh fuqarolardan iborat kooperativga boshchilik qilmoqda. Bolaligidan qishloq xo'jaligiga bo'lgan mehridan ilhomlangan va oilasining dehqonchilik tajribasidan kelib chiqqan holda, Oybek ishtiyoqi uni texnikaga sarmoya kiritishga va kengaytirish imkoniyatlarini izlashga undadi. Birlashgan Millatlar Tashkilotining Orol dengizi mintaqasi uchun Inson xavfsizligi trast fondi (MPHSTF) tomonidan moliyalashtiriladigan Qo'shma dastur orqali Oybek va uning jamoasi vermikompost ishlab chiqarishni ko'paytirishda yordam oldi. Ularning ishlab chiqarish quvvati ikki baravar ortgani tufayli ular endi chakana sotuvchilar va fermerlar bilan hamkorlik qilib, katta daromad keltirmoqda. [Ko'proq ma'lumot oling.](#)

Afg'on va o'zbek hamjamiyatlari O'zbekistondagi iqlim o'zgarishlarini yumshatish uchun hamkorlik qiladi

Surxondaryo viloyati O'zbekistonda eng ko'p afg'on fuqarolarini qabul qiladi. Bundan tashqari, yashash sharoitlariga sezilarli ta'sir ko'rsatadigan o'rmonlarni kesish va chang bo'ronlari ham ta'sir qiladi. Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi vazirligi bilan hamkorlikda BMT Taraqqiyot dasturi va BMTning Qochqinlar bo'yicha Oliy komissarligi tashabbusi bilan amalga oshirilgan o'rmonzorlarni barpo etish loyihasi doirasida aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamidan 413 nafar Afg'oniston va 362 nafar O'zbekiston fuqarolari butun hudud bo'ylab to'rtta joyda minglab ko'chatlar ekish uchun ma'lum ishlarni bajarib naqd pul yig'ishdi. Ushbu tadbirlar ishtirokchilar uchun trening imkoniyatlari, ularning tadbirkorlik, ekologik toza qishloq xo'jaligi amaliyotlari va yerlarni tiklash bo'yicha bilim va ko'nikmalarini oshirish bilan birlashtirildi. [Ko'proq ma'lumot oling.](#)

© BMTTD O'zbekiston

© FAO O'zbekiston

Barqaror ishlab chiqarishni qo'llab-quvvatlash va yerni boshqarish

680 dan ortiq jamoatchilik vakillari barqaror qishloq xo'jaligi bo'yicha qimmatli ko'nikmalarga ega bo'ldilar. Fermerlar konservatsiya uchun 17 tonna urug' oldi, o'quv kurslari va seminarlarda suvni tejash texnologiyalari va sho'rga chidamli urug'lik bo'yicha bilimlar berildi. Barqaror o'rmon boshqaruvi axborot tizimlari, milliy maslahatlar va treninglar bo'yicha ko'rsatmalar bilan qiziqish uyg'otdi.

Madaniy merosni himoya qilish

Birlashgan Millatlar Tashkiloti ko'magida bitta madaniy va bitta tabiiy ob'yekt [Jahon merosi ro'yxatiga](#) kiritildi. Ikkita tarixiy obida – Buxorodagi tarixiy madrasa va Xivadagi masjid ta'mirlandi.

© UNESCO O'zbekiston

2.3. Hamkorlikni qo'llab-quvvatlash va 2030 yil kun tartibini moliyalashtirish

© UNICEF O'zbekiston

Asosiy natijalar raqamlarda

O'zbekistonda **13.5 million bola va yoshlar** iqlim bo'yicha tadbirlardan foydalandi

11.3 million kishi ekologik xavflarni kamaytirishdan foydalandi

17 tonna urug'lik qishloq xo'jaliklariga tarqatildi

100,075 ga yer o'rmonzor bilan qoplandi

Asosiy muammolar

- Yetarli salohiyat va institutsional muammolarning yetishmasligi
- Moliyaviy resurslarning yetishmasligi
- Manfaatdor tomonlar o'rtasida aloqa yo'qligi

© BMT Axborot boshqarmasi

2030 yil kun tartibini moliyalashtirish

As Birlashgan Millatlar Tashkilotining ko'magi natijasida O'zbekiston suvni tejash, ekologik toza transport, sanitariya holatini yaxshilash va yerning degradatsiyasiga qarshi kurashish bo'yicha sa'y-harakatlarni moliyalashtirish uchun **350 million AQSH dollari** miqdorida yashil moliyalashtirishga qadam qo'ydi. Ushbu tashabbus investitsiyalarni haqiqiy sarf-xarajatlar bilan bog'lash orqali shaffoflikni ta'minlaydigan **Iqlim byudjetini belgilash** tomonidan qo'llab-quvvatlandi.

© BMT Axborot boshqarmasi

Milliy hamkasblar bilan hamkorlik

Avgust oyida Birlashgan Millatlar Tashkiloti Taraqqiyot strategiyasi markazi va Strategik islohotlar agentligi bilan birgalikda BRMni jadallashtirish kontekstida "O'zbekiston-2030" yangi milliy rivojlanish strategiyasini muhokama qilish uchun hukumat, fuqarolik jamiyati va xalqaro hamjamiyat bilan milliy maslahatlashuvlar o'tkazdi. Manfaatdor tomonlar, shu jumladan BMTMJ, strategiyaning milliy BRM doirasiga muvofiqligini oshirish va hamkorlar tomonidan qo'llab-quvvatlashni safarbar qilish uchun sharhlar va tavsiyalar berdi.

Noyabr oyida Birlashgan Millatlar Tashkiloti Senat va Oliy Majlisning tegishli qo'mitalari hamraisligida BRMLar bo'yicha bir oylik 16 ta davra suhbatlarini qo'llab-quvvatladi. Hukumat, fuqarolik jamiyati va BMTning manfaatdor tomonlari taraqqiyot va mavjud muammolar yuzasidan fikr almashdilar.

O'zbekiston parlamenti tashabbusi bilan o'tkazilayotgan "BRM oyligi" Toshkentda bo'lib o'tgan Ikkinchi global parlamentlararo hamkorlik forumi bilan yakunlandi. Mazkur forumda asosiy e'tibor gender tengligiga erishish va barqaror rivojlanishni ta'minlashda fuqarolik jamiyati ishtirokining o'rniga qaratildi. Yevropa va Markaziy Osiyo (YeMO) va Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi (MDH) mintaqalaridan hukumatlar, fuqarolik jamiyati, xususiy sektor va rivojlanish bo'yicha hamkorlardan turli manfaatdor tomonlar guruhini yig'ish orqali forum O'zbekistonning mintaqaviy yetakchiga

aylanish tarafdori ekanligini tasdiqladi va 2030 yil kun tartibini ilgari surish uchun ko'p tomonlama hamkorlik g'oyalari ilgari sulrildi.

Ta'lim bo'yicha hamkorlik shartnomasi

2023-yil aprel oyida Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi Ta'lim bo'yicha global hamkorlik, BMT agentliklari, milliy va xalqaro hamkorlar bilan birgalikda [2023-26 yillarda mo'ljallangan Ta'limni isloh qilish bo'yicha hamkorlik to'g'risidagi shartnomani](#) taqdim etdi. Bu UNICEF tomonidan muvofiqlashtirilgan Mahalliy ta'lim guruhi doirasida barcha tegishli manfaatdor tomonlar bilan keng ko'lamli maslahatlashuvlar va hamkorlikda yaratilgan innovatsion rejalashtirish jarayonining natijasi bo'ldi. Rivojlanish bo'yicha hamkorlar kelishuvni amalga oshirishni qo'llab-quvvatlash majburiyatini oldilar, jumladan, kelgusi uch yil ichida ta'limga 580 million AQSh dollaridan ortiq sarmoya kiritishni va'da qilish orqali.

© OHCHR

O'zbekistondagi Orolbo'yi mintaqasi uchun Inson xavfsizligi bo'yicha ko'p sheriklik trast fondi

2018-yil noyabr oyida tashkil etilganidan buyon O'zbekistondagi Orolbo'yi mintaqasi bo'yicha Inson xavfsizligi bo'yicha ko'p sheriklik trast fondi O'zbekistonda BRM uchun katalizator bo'lib kelmoqda. Jamg'arma hamkorlikni rivojlantirishda shaffof va xolis yondashuvdan foydalanadi. Bugungi kunga kelib Orolbo'yi maqsadli jamg'armasi faoliyati 7 nafar hissa qo'shuvchining sa'y-harakatlari tufayli amalga oshirilmoqda. 2019 yildan beri ular birgalikda [16,248,943 AQSH dollari](#) birgalikda miqdorida hissa qo'shgan.

O'zbekistan Vision 2030 jamg'armasi

"Ishonch Jamg'armasi" nomi bilan ham tanilgan Uzbekistan Vision 2030 jamg'armasi 2022-yil avgust oyida Shveysariya Konfederatsiyasi va O'zbekiston Respublikasi o'rtasida Shveysariya Konfederatsiyasida musodara qilingan noqonuniy yo'l bilan orttirilgan aktivlarni davlatga qaytarish va ulardan O'zbekiston aholisining o'n yil davomida manfaatlari yo'lida foydalanish tartibi to'g'risidagi kelishuvga asosan tashkil etilgan. Jamg'arma O'zbekistonning milliy islohot dasturi va Barqaror rivojlanish bo'yicha 2030-yilgacha bo'lgan kun tartibini jadallashtirishga qaratilgan dasturlar orqali aktivlarning prinsipial, shaffof va samarali qaytarilishini qo'llab-quvvatlaydi. Moliyalashtirish O'zbekiston xalqiga sezilarli va o'zgartiruvchi natijalar keltirish uchun sarflanadi. 2023-yil mart oyida qabul qilingan Resurslarni taqsimlashning birinchi strategiyasi ikkita strategik ustuvorlikka qaratilgan: i) onalar va chaqaloqlar o'limini kamaytirish va ii) inklyuziv va adolatlilik sifatli ta'lim.

2023-yil sentabr oyida Jamg'arma O'zbekistonda oldini olish mumkin bo'lgan onalar va yangi tug'ilgan chaqaloqlar o'limini sezilarli darajada kamaytirishni qo'llab-quvvatlash uchun UNICEF, UNFPA va JSST Sog'liqni saqlash vazirligi bilan yaqin hamkorlikda amalga oshirilayotgan 43,5 million AQSh dollari ajratilishini e'lon qildi. Milliy qamrab oladigan qo'shma dasturning asosiy maqsadlaridan biri kam vaznli chaqaloqlarning omon qolish darajasini yetmish besh foizdan to'qson foizga oshirishdan iborat.

Taraqqiyot yo'lida hamkorlik: O'zbekistondagi Birlashgan Millatlar Tashkiloti Barqaror Taraqqiyotni Ilgari surish uchun Akademik Institutlar bilan kuchlarni birlashtirdi

Toshkentdagi Xalqaro Vestminster Universiteti (TXVU) va BMTning O'zbekistondagi vakolatxonasi 2023-yil 22-may kuni O'zbekiston kelajagini shakllantirishga qaratilgan barqaror rivojlanish bo'yicha tanlangan tashabbuslarni birgalikda amalga oshirish maqsadida hamkorlik qilish niyati to'g'risidagi qo'shma deklaratsiyani imzoladi. TXVUdan tashqari O'zbekistondagi Rezident Koordinatorlik ofisi London Universitet kolleji va Vageningen universiteti bilan qo'shma niyat deklaratsiyasini imzoladi.

Barqaror o'sishni rag'batlantirish: uch sektorli hamkorlik

BMTMJ, Toshkentdagi Xalqaro Vestminster universiteti va O'zbekiston xususiy sektori hamkorligida "O'zbekistonda biznes barqarorligini ta'minlash" mavzusida Forum o'tkazildi. Tadbirning markazida BRM hisobotining ochilishi bo'lib, unda 16 milliy BRMlar bo'yicha 49 ta milliy BRM maqsadlariga qo'shgan hissasi bilan barqaror rivojlanishni ilgari surishda xususiy sektorning roli ta'kidlandi.

Janub-Janub hamkorligi: IMSH TVinning mashqlari

O'zbekiston 2023-yilda Tojikiston va Mo'g'uliston bilan ixtiyoriy milliy sharhlarni (IMSh) tayyorlash bo'yicha tajriba, olingan saboqlar va ilg'or tajriba almashish uchun kuchlarni birlashtirdi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti tomonidan qo'llab-quvvatlangan ushbu TVinning mashg'uloti har uch davlatning hukumat, fuqarolik jamiyati va xususiy sektor vakillari o'rtasida bilim almashinuvini rag'batlantirdi. Bundan tashqari, O'zbekiston Tojikiston va Mo'g'uliston vakillari uchun o'quv safarini o'tkazdi va unda amalga oshirilayotgan tarkibiy islohotlarning ilg'or tajribasi namoyish etildi.

Adolatli o'tish uchun ish o'rinlari va ijtimoiy himoya bo'yicha global akselerator bo'yicha hamkorlik

2023-yilda O'zbekiston hukumati BMT Bosh kotibining adolatli o'tish uchun ish o'rinlari va ijtimoiy himoya bo'yicha Global akselerator (GA)

© BMTTD O'zbekiston

bo'yicha majburiyat oldi. Hukumatning iltimosiga ko'ra, BMTMJ tashabbusni muvofiqlashtirilgan qo'llab-quvvatlash uchun GIZ va Jahon banki bilan hamkorlikda GA mamlakat guruhini tashkil qildi. Parlament a'zolari, hukumat amaldorlari, akademiklar, ijtimoiy sheriklar, inson huquqlari himoyachilari va fuqarolik jamiyati bilan BMT va rivojlanish bo'yicha hamkorlar tomonidan olib borilgan keng ko'lamlı maslahatlashuvlar asosiy kirish nuqtalari va GAni amalga oshirishning tematik ustuvorliklarini aniqlashda muhim rol o'ynadi.

Jahon banki bilan hamkorlik

Birlashgan Millatlar Tashkiloti Jahon Banki bilan birgalikda MPI so'rovnomasini Uy xo'jaliklari byudjeti tadqiqotiga (HBS) integratsiyalashdi. Ushbu kengroq so'rov qashshoqlikning pul va nomonetar o'lchovlarini qamrab oladi va O'zbekistondagi qashshoqlik haqida kengroq tasavvur beradi.

Jahon banki bilan hamkorlikda BMT 2023-yil iyun oyida Milliy ijtimoiy himoya agentligini tashkil etishni qo'llab-quvvatladi.

2.4. Birlashgan Millatlar Tashkilotining ko'proq va yaxshiroq hamkorlik qilish natijalari: BMTning uyg'unligi va samaradorligi

© BMT Axborot boshqarmasi

2023-yilda amalga oshirilgan 10ta qo'shma dasturlar

Dastur	Amalga oshiruvchi agentlik	Hissa qo'shilgan BRMLar
O'zbekistonda oziq-ovqat va energetika bo'yicha favqulodda vaziyatlarga ko'p qirrali javob	UNICEF, FAO, XMT	BRM 1 BRM 2 BRM 8 BRM 10
Qirg'iziston va O'zbekistonning chegaradosh hududlarida hamkorlik qilish orqali umumiy farovonlik	FAO, UNFPA	BRM 2 BRM 5 BRM 8 BRM 13 BRM 16
Ijtimoiy xizmatlar ko'rsatishni o'zgartirish: O'zbekistonda bolalar, yoshlar va nogiron ayollar uchun inson huquqlariga asoslangan yondashuvni joriy etish	UNICEF, BMTTD, UNFPA, OHCHR	BRM 1 BRM 3 BRM 4 BRM 5 BRM 16
Qoraqalpog'istonda umumiy sog'liqni saqlash va xavfsizlikka sari olg'a qadam	JSST, UNOPS	BRM 3 BRM 8 BRM 11
Orolbo'yi mintaqasidagi iqtisodiy va oziq-ovqat xavfsizligi muammolarini hal qilishda ularning moslashuvchan salohiyatini kuchaytirish orqali yoshlar va ijtimoiy himoyaga muhtoj fuqarolarning ijodkorligi va innovatsiyalarini ochib berish	BMTTD, UNFPA, FAO	BRM 1 BRM 2 BRM 3 BRM 5 BRM 6 BRM 8 BRM 9 BRM 11 BRM 15
Qoraqalpog'istondagi sog'liqni saqlash muassasalari va maktablarida odamlarga yo'naltirilgan, iqlimga chidamli birlamchi tibbiy-sanitariya yordami hamda suv, sanitariya va gigiyena amaliyoti uchun asos yaratish	UNICEF, JSST, UNFPA	BRM 1 BRM 3 BRM 4 BRM 6 BRM 7 BRM 13
Orolbo'yi hududini yashil va innovatsion rivojlantirish orqali yoshlarning porloq kelajak sari salohiyatini oshirish	BMTTD, UNICEF, FAO	BRM 1 BRM 2 BRM 3 BRM 5 BRM 6 BRM 8 BRM 9 BRM 11 BRM 15
Iqlimga chidamli birlamchi tibbiy yordam va suv, sanitariya va gigiyena amaliyotlari	UNICEF, UNFPA, FAO	BRM 1 BRM 3 BRM 4 BRM 6 BRM 7 BRM 13
Har bir ona va bola omon qoladi va barkamol yashaydi: O'zbekistonning 227 perinatal markazida onalar va chaqaloqlar o'limining oldini olish mumkin bo'lgan holatlarni kamaytirish	UNICEF, UNFPA, JSST	BRM 1 BRM 3 BRM 4 BRM 6 BRM 7 BRM 13
O'zbekiston Respublikasi Yashil Makon tashabbusini amalga oshirishni qo'llab-quvvatlash uchun bosh rejalashtirish va innovatsion moliyaviy yechimlar	BMTTD, UNECE, UNHCR	BRM 1 BRM 3

Birlashgan Millatlar Tashkilotining Kuchli muvofiqlashuvi UNSDCFni muvaffaqiyatli amalga oshirishning kalitidir. Birlashgan Millatlar Tashkiloti hamkorlikni yaxshilashga intilib, izchillik va samaradorlikka e'tibor qaratdi. Joylashuvidan qat'i nazar, barcha BMTMJ a'zolarining tajribasi va imkoniyatlaridan foydalangan holda hamkorlik yondashuvi rivojlantirildi.

Birlashgan Millatlar Tashkilotining Natijalar Guruhlari, Tematik guruhlari va Dasturlar Yordam Guruhlari qo'shma ustuvorliklarga erishish yo'lida muvofiqlashtirilgan va sinergetik sa'y-harakatlarni ta'minladi. Birgalikda ish rejalari BMT faoliyatining BRMga ta'sirini yaxshiroq aks ettiruvchi yangi ishlab chiqarish ko'rsatkichlari bilan yangilandi. Bundan tashqari, BMTMJ samarali qo'shma dasturlarni ishlab chiqish va amalga oshirish uchun aniq asosni ta'minlovchi qo'shma dasturlash bo'yicha DCO yo'riqnomasini muvaffaqiyatli qabul qildi.

2023 yilda Birlashgan Millatlar Tashkiloti ikkita yangi Qo'shma Dasturni (QD) ishga tushirdi, bu esa QDLarning umumiy sonini 10 taga yetkazdi. Qo'shma dasturlash BMT agentliklari o'rtasida yaxshiroq muvofiqlashtirish va hamkorlikni ta'minlaydi, bir-biriga bog'liq bo'lgan.

BRMLar muammolariga mos keladigan sa'y-harakatlarning takrorlanishiga yo'l qo'ymaydi va rivojlanish muammolariga kompleks yechimlarni ilgari suradi.

2023-yil davomida BMTMJ O'zbekistonda inson huquqlari va Hech kimni ortda qoldirmaslik tamoyilini ilgari surish bo'yicha o'z majburiyatlarida sobit bo'lib qoldi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti Inson huquqlari bo'yicha asosiy muammolarni hal qilishda, jumladan, birgalikda tahlil qilish va birgalikda advokatsiya orqali muhim rol o'ynadi.

Bir kishi sifatida muloqot qilish

Birlashgan Millatlar Tashkilotining Kommunikatsiya guruhi 2030 yilgi kun tartibi, BRM va BMTning xalqaro me'yoriy kun tartibi bo'yicha aniq va qo'llab-quvvatlovchi xabarlarini yetkazib berdi, shu bilan birga mamlakatda BMTning yagona imidjini ta'minladi. Jamoa milliy va xalqaro hamkorlar bilan birgalikda Xalqaro xotin-qizlar kuni, BMT kuni, 16 kunlik kampaniya, Butunjahon atrof-muhit kuni va Xalqaro yoshlar kuni kabi BMTning turli muhim kunlari va haftalarini nishonladi. BMT

Doimiy koordinatori rahnamoligida BMTMJ "Sammit sari yo'l" kampaniyasini boshladi, bu BRM sammiti va BRM Transformatsiyasi atrofida hamkorlar va manfaatdor tomonlarni, jumladan, yoshlarni muvaffaqiyatli safarbar etdi.

Jamoa talabalar, maktab o'quvchilari, akademiklar, yoshlar yetakchilari va xalqaro yoshlarni o'z ichiga olgan 1500 dan ortiq ishtirokchilarni jalb etgan holda 15 ta "BRM dialoglari" va "Hech kimni orqada qoldirmang" sessiyalarini o'tkazdi. Jamoa ko'plab universitetlar bilan hamkorlik qildi va 3 ta BMT Modeli konferensiyalarini, xususan, 14 mamlakatdan 550 dan ortiq yosh liderlarni jamlagan Markaziy Osiyodagi eng yirik BMT Modeli Konferensiyasi - BMTning Toshkent Xalqaro Modeli (TIMUN)ni tashkil etishni qo'llab-quvvatladi.

Yoshlar BRMLarni qo'llab-quvvatlaydi

Iyul oyida UNCG 2023 BRM sammitini qo'llab-quvvatlash maqsadida "Yoshlar BRMLar uchun" ijtimoiy media kampaniyasini boshladi. Ijtimoiy tarmoqlardagi obunachilar BRM muhimligini va ularni amalga oshirishning dolzarb zarurligini ta'kidlab, 27 ta videoxabar yaratdilar. Tashabbus Instagram, X va Telegram bo'ylab 17 000 kishini jalb qildi, bunda turli ijtimoiy media ta'sir o'tkazuvchilar, faollar, jurnalistlar va ilmiy doiralar ishtirok etdi.

© BMT Axborot boshqarmasi

2.5. Moliyaviy obzor va resurslarni safarbar qilish

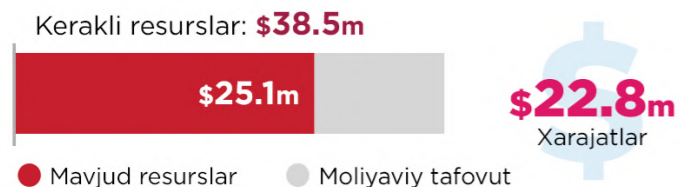
2.5.1. Moliyaviy sharh

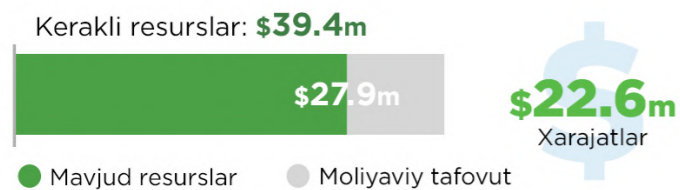
Strategik ustuvorlik A: Samarali boshqaruv va hamma uchun adolat

Strategik ustuvorlik B: Salomatlik, farovonlik va barqaror farovonlikka olib keladigan inklyuziv inson kapitalini rivojlantirish

Strategik ustuvorlik C: Barqaror, iqlimga javobgar va chidamli rivojlanish

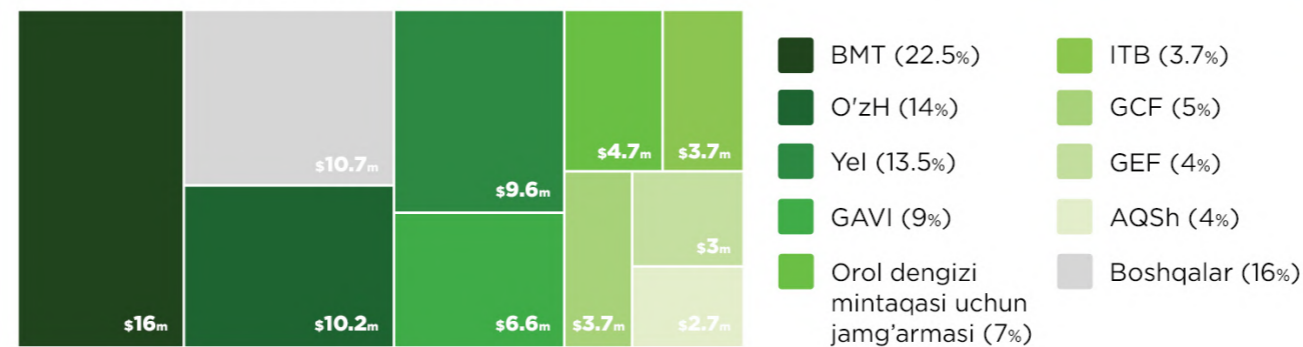

- BRM 1
- BRM 2
- BRM 3
- BRM 4
- BRM 5
- BRM 6
- BRM 7
- BRM 8
- BRM 9
- BRM 10
- BRM 11
- BRM 12
- BRM 13
- BRM 15
- BRM 16
- BRM 17

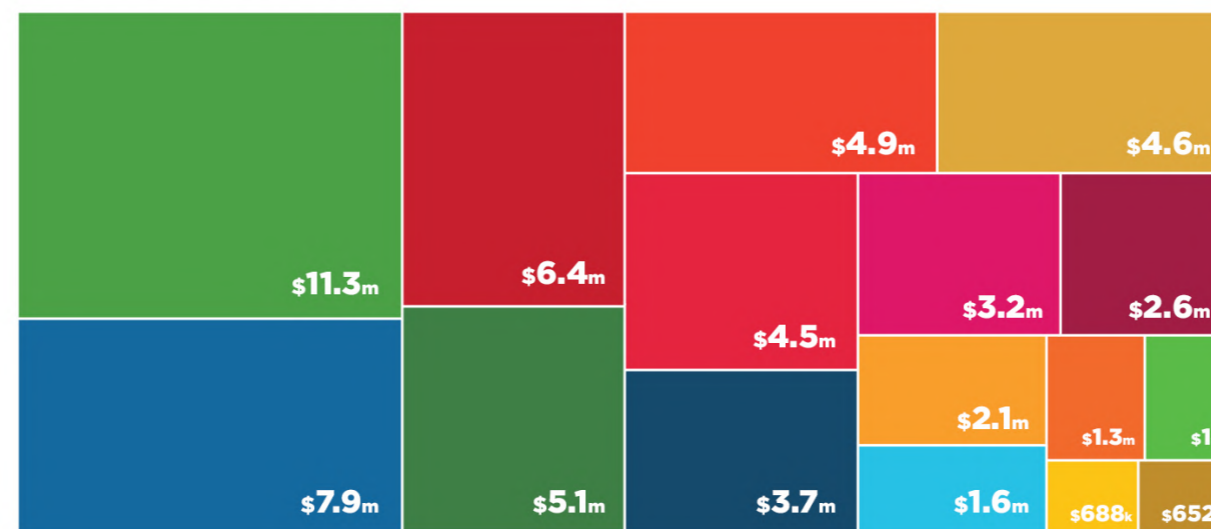
Moliyalashtirish usullari bo'yicha xarajatlar

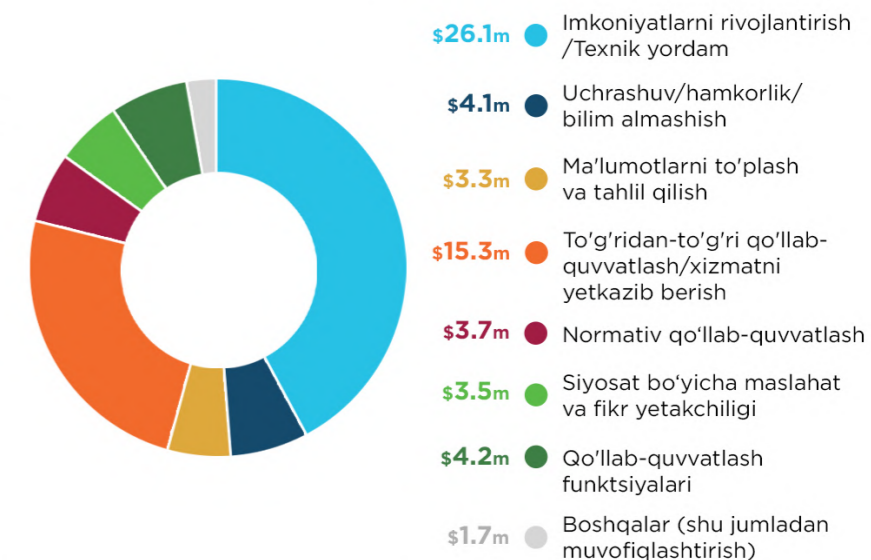
Moliyalashtirish manbasi bo'yicha badallar

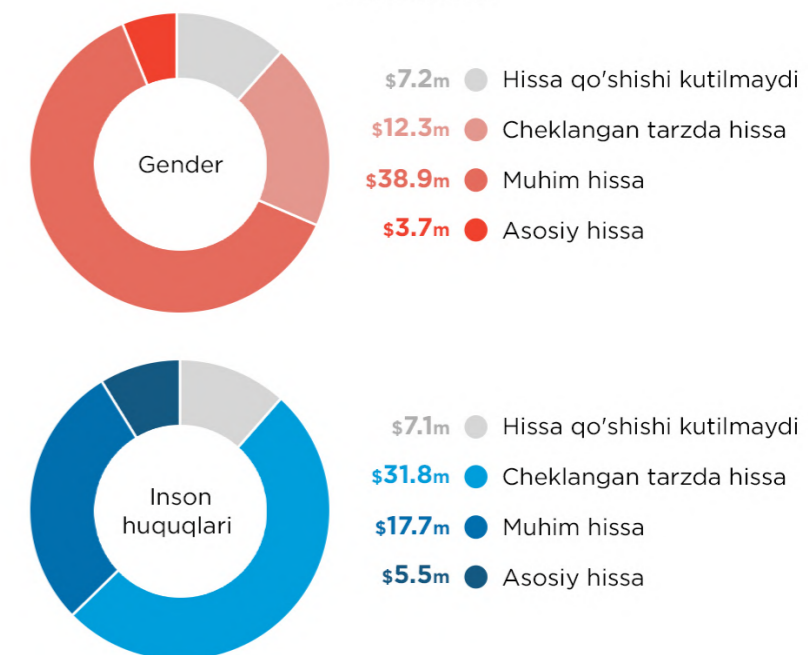
BRM bo'yicha xarajatlar

BMT qo'llab-quvvatlash mexanizmi

Markerlar

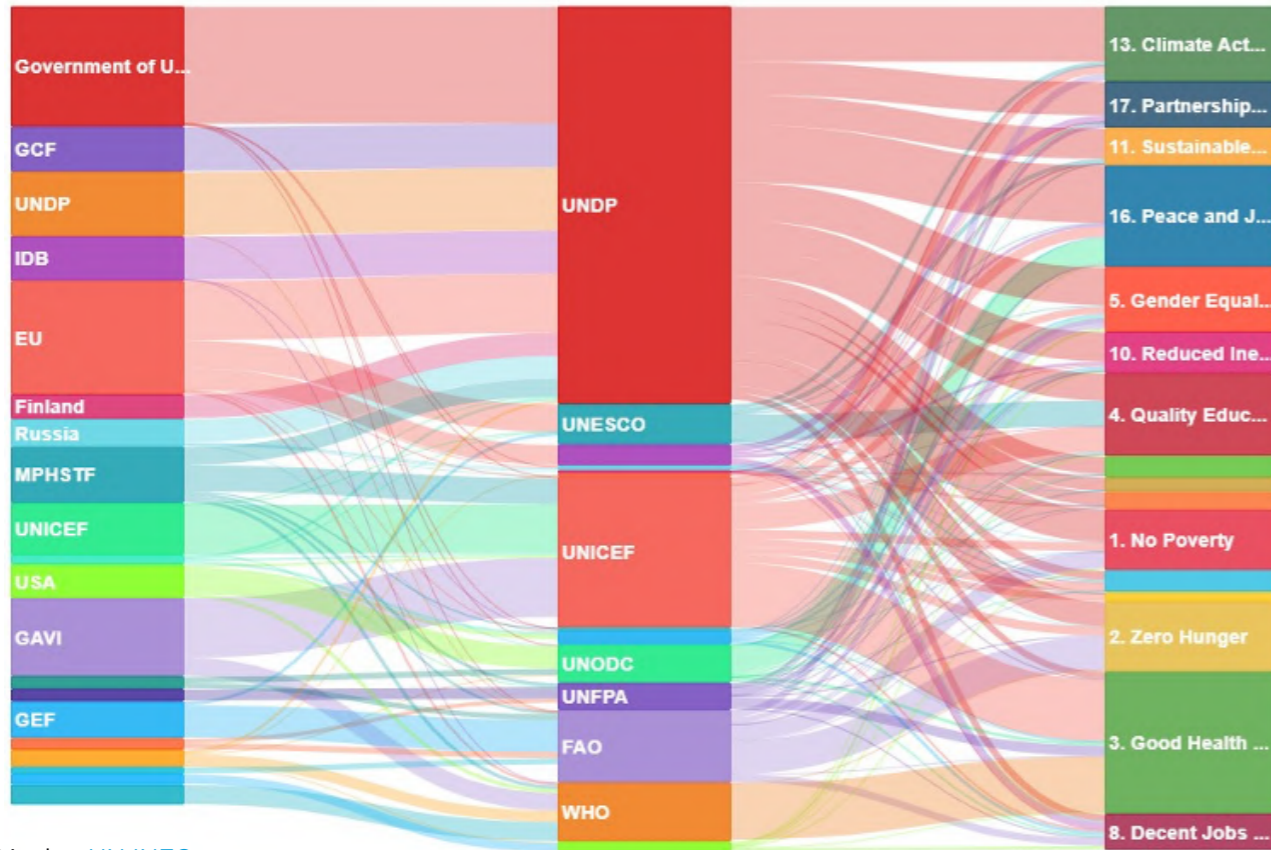

2.5.2. Resurslarni safarbar qilish va moliyalashtirish sifati

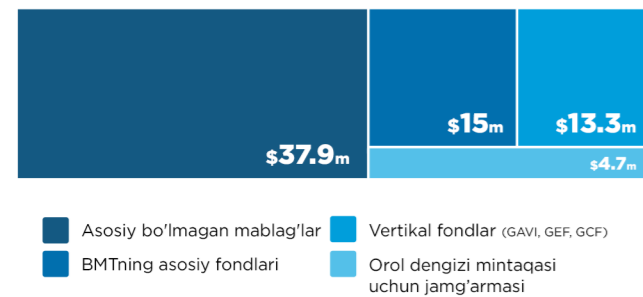
Resurslarni samarali safarbar qilish BMT uchun O'zbekistonda natijalarga erishish uchun juda muhimdir. Rivojlanish harakatlarining barqarorligini ta'minlash uchun moliyalashtirish landshaftini diversifikatsiya qilish muhim ahamiyatga ega.

Birlashgan Millatlar Tashkilotining O'zbekistondagi keng doiradagi hamkorlari bilan hamkorlikni yo'lga qo'ygan holda, 2023-yilda zarur byudjetning **72 foizini** qoplagan holda **70 million AQSh dollaridan** ortiq mablag' ajratildi.

2023-yilda BRM bo'yicha asosiy rivojlanish hamkorlari, moliyalashtirish va oluvchilar

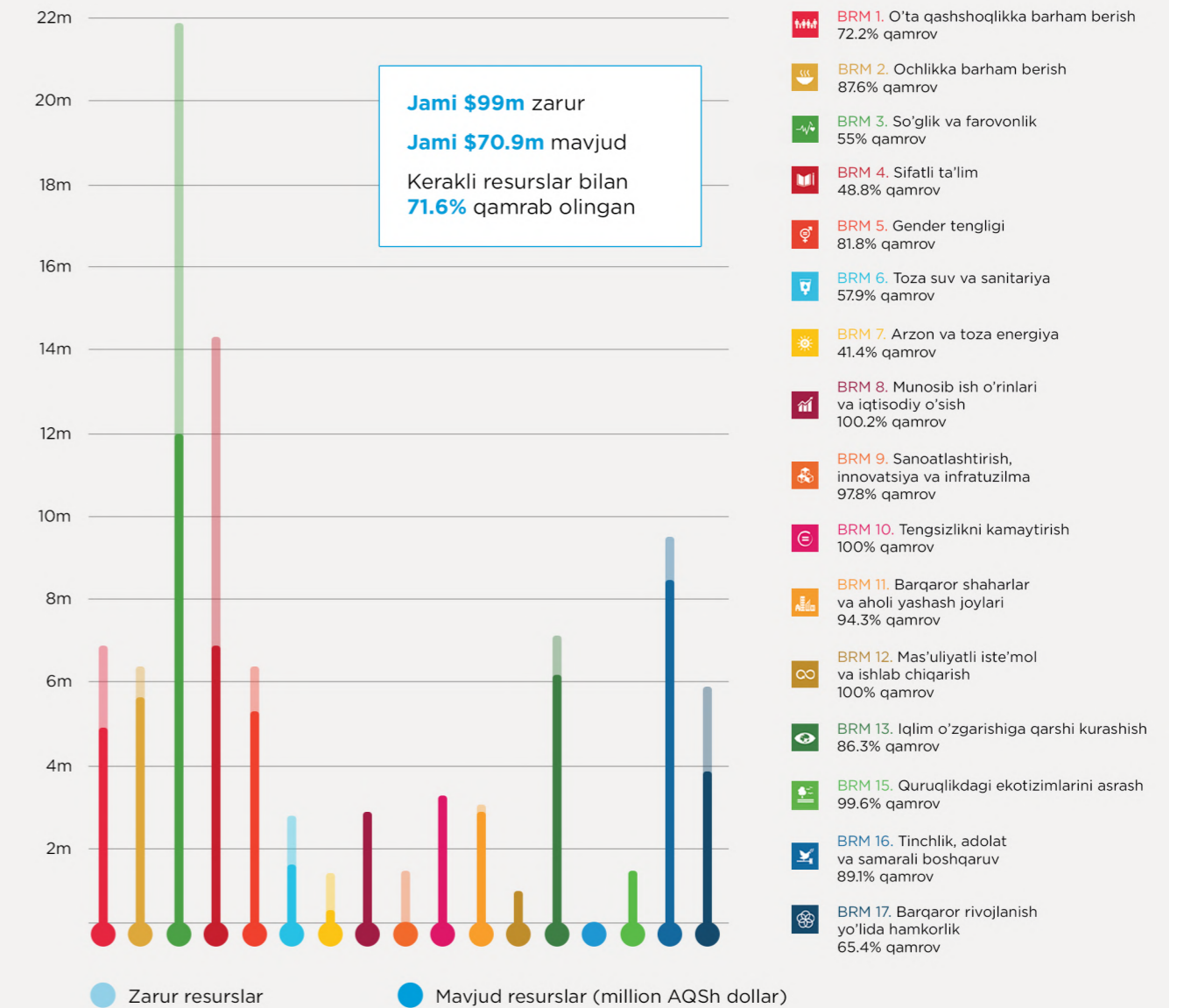
Manba: [UN INFO](https://www.un.org/ru/development/financing/)

O'zbekiston hukumati mavjud resurslarning 14 foizi bilan BMTga eng katta hissa qo'shayotgan davlatlardan biri bo'lib qoldi. BMT dasturlash uchun mavjud resurslarning uchdan bir qismidan ko'prog'i (40%) BMTning asosiy fondlari va vertikal moliyalashtirish hisobidan kelgan.

Global va mintaqaviy zarbarlar, iqtisodiy o'sishning pasayishi, hukumat byudjeti cheklovlari va donorlik ustuvorliklarining o'zgarishi qo'shimcha resurslarni safarbar qilishning asosiy muammolari hisoblanadi. Birlashgan Millatlar Tashkilotining moliyalashtirish fondini an'anaviy donordan tashqari diversifikatsiya qilish BRM bo'shliqlarini bartaraf etish va doimiy natijalarga erishish uchun juda muhimdir. "Uzbekistan Vision 2030" jamg'armasi O'zbekistonda innovatsion moliyalashtirish yondashuvining yorqin namunasi hisoblanadi. 2023-yilda mamlakatimizda onalar va neonatal salomatligini mustahkamlashga **43 million AQSH dollardan** ortiq mablag' yo'naltirildi. Qaytarilgan aktivlardan jamoat manfaati uchun foydalanish orqali Jamg'arma mablag' yetishmovchiligini bartaraf etadi va BRM bilan muvofiqlashtirilgan milliy ustuvorliklarni to'g'ridan-to'g'ri hal qiladi.

2023-yilda O'zbekistonda Barqaror rivojlanish maqsadlari bo'yicha BMTning moliyalashtirishdagi tafovuti

Manba: [UN INFO](https://www.un.org/ru/development/financing/)

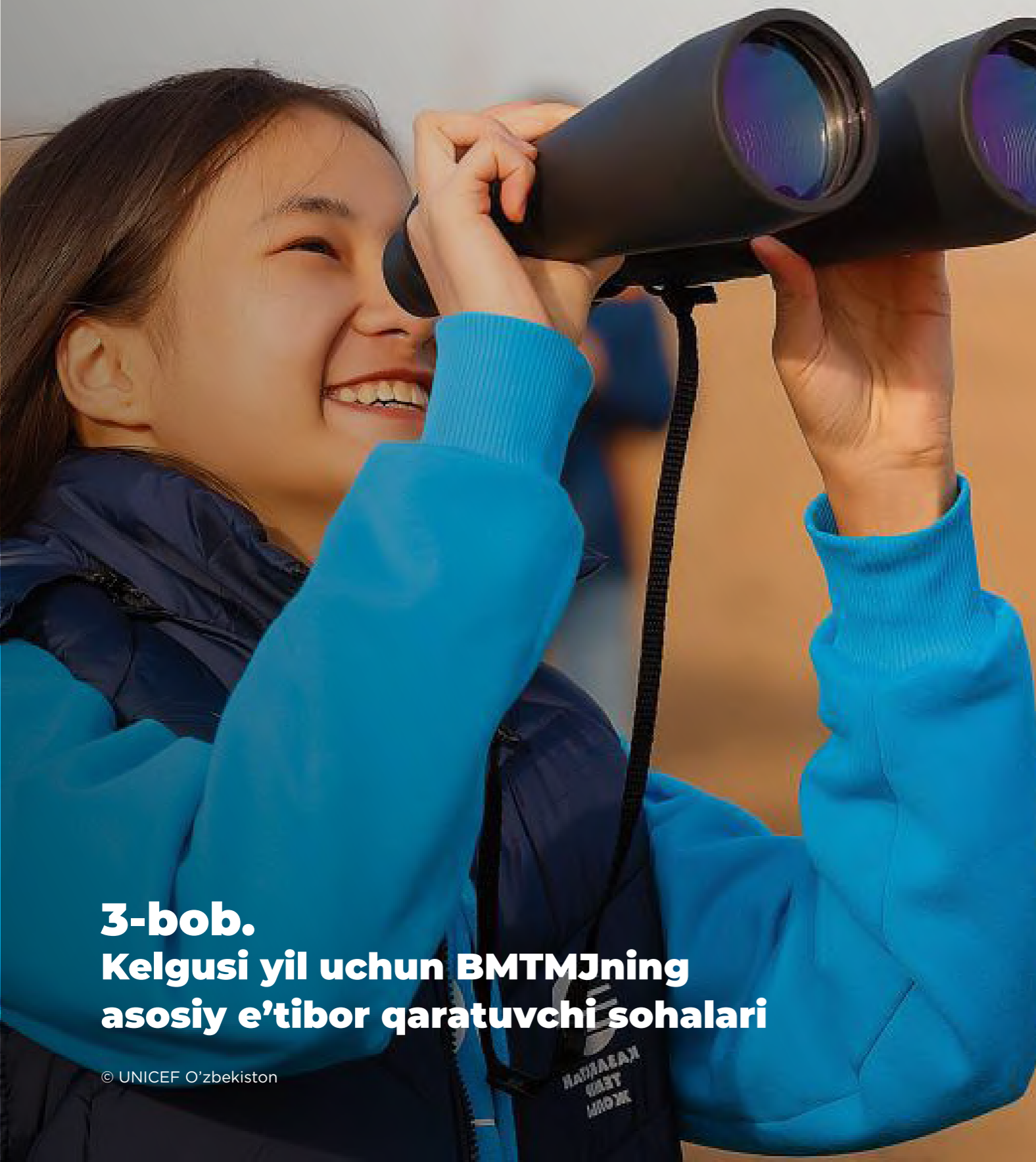
Ko'p yillik moliyalashtirish asoslari uchun zarur resurslar: **\$430m**

Joriy qo'shma ish rejasi uchun zarur bo'lgan resurslar: **\$414m**

Mavjud resurslar Moliyalashtirishdagi bo'shliq

3-bob. Kelgusi yil uchun BMTMJning asosiy e'tibor qaratuvchi sohalari

© UNICEF O'zbekiston

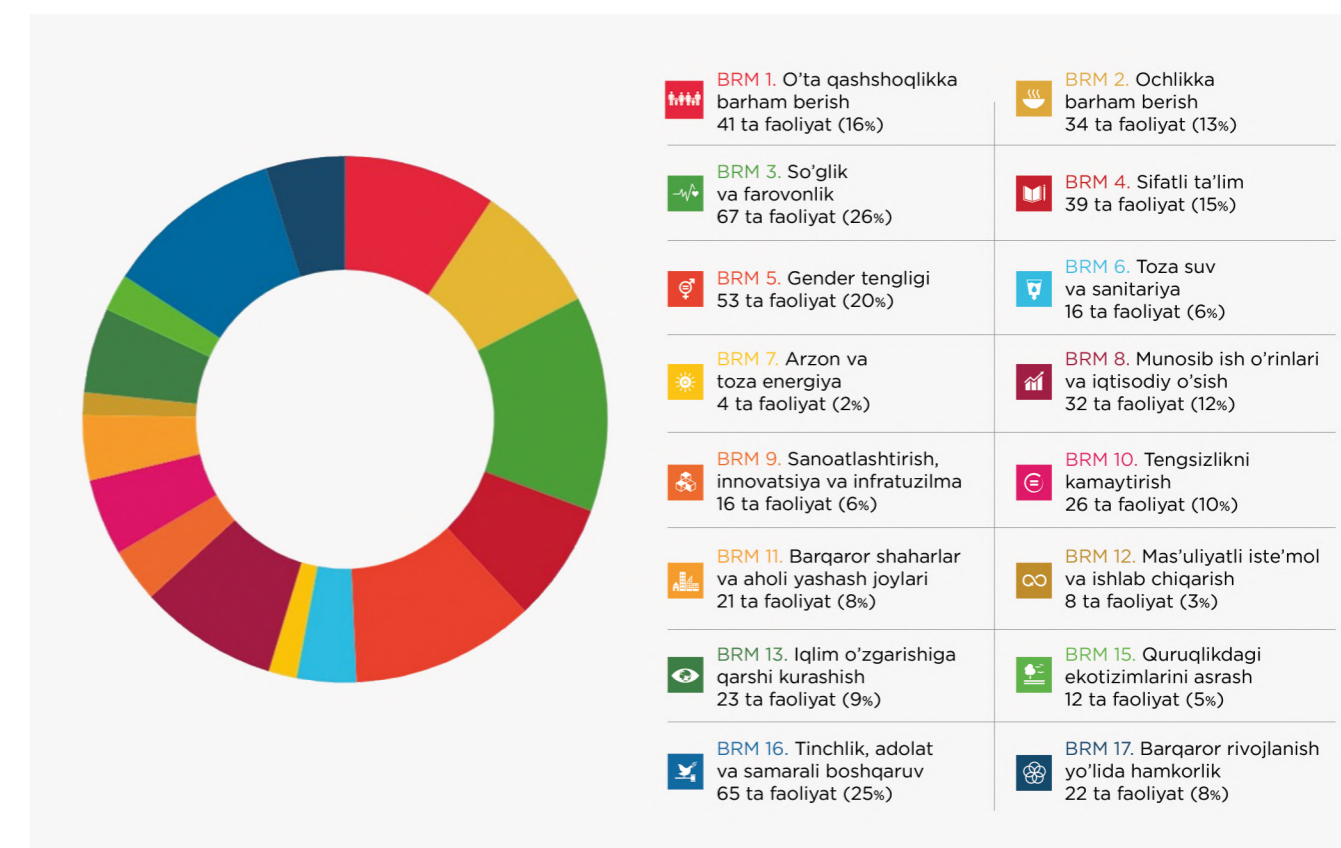
2024 yilda Birlashgan Millatlar Tashkiloti hech kimni ortda qoldirmasdan, milliy BRMLarni amalga oshirishda O'zbekistonni qo'llab-quvvatlashda davom etadi. Birlashgan Millatlar Tashkiloti milliy va xalqaro hamkorlar bilan uzluksiz, samarali hamkorlikni kengaytiradi va 2030 yilgacha yanada adolatli, teng huquqli va barqaror jamiyat qurish sari intilib, O'zbekiston xalqi uchun natijalarni berishda davom etadi.

2024-yilda BMTMJ O'zbekistondagi manfaatdor tomonlarni Kelajak sammitiga tayyorgarlik ko'rish uchun safarbar qiladi. Bu ishlar "Kelajak sammiti" haqida xabardorlikni oshirishga qaratilgan axborot sessiyalarini va milliy hukumatlar, mintaqaviy institutlar, fuqarolik jamiyati, xususiy sektor va ilmiy doiralar bilan "Bizning umumiy kun tartibimiz" siyosatiga oid ma'lumotlarga asoslangan mavzuli muloqotlarni o'z ichiga oladi.

© BMT Axborot boshqarmasi

BRM bo'yicha 2024 yilga mo'ljallangan BMT faoliyati Qo'shma ish rejasida 260 faoliyat

Manba: [UN INFO](https://www.unicef.org/uzbekistan)

Hamkorlik dasturining uchta strategik ustuvor yo'nalishi BMTning O'zbekistondagi hamkorlikdagi sa'y-harakatlarini yo'naltirishda davom etadi. Asosiy e'tibor sohalari quyida keltirilgan.

Samarali boshqaruv va hamma uchun adolat

Boshqaruv va qonun ustuvorligi

- Korrupsiya, odam savdosi, zo'ravonlik ekstremizmi va uyushgan jinoyatchilikka qarshi kurashish bo'yicha huquqni muhofaza qilish organlari salohiyatini oshirish.
- Bolalarga do'stona munosabatda bo'lgan va genderga mos keladigan adliya tizimini targ'ib qilish.
- Qonun ustuvorligini va inson huquqlarini himoya qilishning institutsional asoslarini mustahkamlash.
- Ayollar va qizlarning yetakchilik va qaror qabul qilish rollarida imkoniyatlarini kengaytirish.
- Fuqarolik jamiyati ishtirokini kuchaytirish.

Ma'lumotlarni boshqarish va salohiyatni oshirish

- Ma'lumotlarni to'plash, tahlil qilish va dalillarga asoslangan siyosatni ishlab chiqish uchun statistik imkoniyatlarni yaxshilash.
- Sarmoyaviy va moliyaviy hamkorlik tashabbuslarini qo'llab-quvvatlash.

Salomatlik, farovonlik va barqaror farovonlikka olib keladigan inklyuziv inson kapitalini rivojlantirish

Turmush darajasi

- Yoshlar, ayollar va boshqa zaif guruhlar uchun malaka oshirish va iqtisodiy imkoniyatlarni oshirish
- Mehnat muhojirlarini himoya qilish va bozor ehtiyojlarini qondirish uchun migratsiya siyosati va mehnat bozori boshqaruvini takomillashtirish.
- Barqaror infratuzilmani rivojlantirish va transchegaraviy savdoni osonlashtirish.

Salomatlik

- Salohiyatni oshirish va sog'liqni saqlash infratuzilmasini yaxshilash orqali sog'liqni saqlash tizimlarini mustahkamlash.
- Sog'lom turmush tarzi va ovqatlanishni targ'ib qilishni qo'llab-quvvatlash.
- Favqulodda vaziyatlar va ularga javob qaytarish uchun sog'liqni saqlashga tayyorlikni oshirish.

Ta'lim

- Raqamli ta'lim va inklyuziv ta'limga e'tibor qaratgan holda kompetensiyaga asoslangan ta'lim islohotini qo'llab-quvvatlash.
- Milliy o'quv dasturlari asoslarini va o'qituvchilar malakasini oshirishni mustahkamlash.
- Ta'lim tizimida qonuniylik va qonuniylik madaniyatini yuksaltirish.

Ijtimoiy himoya

- Ijtimoiy ta'minot va farovonlik tizimlarini mustahkamlash, jumladan, salohiyatni oshirish, huquqiy bazani takomillashtirish, moliyalashtirishning yangi usullari va ijtimoiy sug'urta qamrovini kengaytirish.
- Aholining zaif guruhlari, shu jumladan GAZdan omon qolganlar, odam savdosi qurbonlari, migrantlar va qochqinlar uchun integratsiyalashgan, ko'p tarmoqli ijtimoiy xizmatlardan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirish.

Barqaror, iqlimga javob beradigan va chidamli rivojlanish

Yashil iqtisodiyot

- Barqaror energiyaga o'tish va BRM7 milliy yo'l xaritasini ishlab chiqishni qo'llab-quvvatlash.
- Barqaror ichki transportni rivojlantirishni qo'llab-quvvatlash va past emissiyali transport vositalariga investitsiyalarni jadallashtirish.

Barqaror qishloq xo'jaligi va qishloq hududlari rivojlanishi

- Barqaror va iqlimga chidamli yondashuvlarni qabul qilish uchun qishloq xo'jaligi va irrigatsiya amaliyotini modernizatsiya qilish.
- Qishloq jamoalarining barqarorligini va inklyuziv ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishini oshirish.

Iqlim o'zgarishiga moslashish

- Sektorga asoslangan milliy moslashish rejalarni ishlab chiqish va iqlimga chidamli yashash vositalarini rag'batlantirish.
- Iqlim bo'yicha harakatlarda fuqarolar ishtirokini rag'batlantirish.

Atrof-muhitni boshqarish

- O'rmonlarni barqaror boshqarishni kuchaytirish va o'rmonlarni barpo etishni qo'llab-quvvatlash.
- Suv va kanalizatsiya sohalarida boshqaruv, salohiyat va infratuzilmani takomillashtirish.
- Sanoat xavfsizligini oshirish va xavfli kimyoviy moddalar va chiqindilarni boshqarish.
- Bioxilma-xillikni saqlashni kuchaytirish, shu jumladan moliyaviy yechimlar orqali.

Ofatlar xavfini kamaytirish (OXK) va favqulodda vaziyatlarga tayyorgarlik

- Kuchli gumanitar ta'minot zanjirlari va ko'p tarmoqli muvofiqlashtirish platformalarini yaratish.
- Favqulodda vaziyatlar va kasallik xavfi ta'sirini yumshatish uchun tabiiy ofatlar xavfini boshqarish tizimlarini takomillashtirish.

Madaniy merosni saqlash

- Madaniy merosni muhofaza qilish va targ'ib qilish hamda madaniy ob'yektlar uchun tabiiy ofatlar xavfini boshqarishni kuchaytirish.

Akronimlar va qisqartmalar ro'yxati

OITS	Orttirilgan immunitet tanqisligi sindromi	BMT	Birlashgan Millatlar Tashkiloti
COP 28	2023 yilgi Birlashgan Millatlar Tashkilotining Iqlim o'zgarishi bo'yicha konferentsiyasi	UN ESCAP	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Osiyo va Tinch okeani uchun iqtisodiy va ijtimoiy komissiyasi
CPI	Iste'mol narxlar indeksini	UN HABITAT	Birlashgan Millatlar Tashkilotining aholi punktlari dasturi
CRPD	Convention of the Rights of Persons with Disabilities	BMT AYOLLARI	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Gender tengligi va ayollar huquqlarini kengaytirish bo'yicha tashkiloti
FJT	Fuqarolik jamiyati tashkiloti	UNAIDS	Birlashgan Millatlar Tashkilotining OIV va OITS bo'yicha qo'shma dasturi
OXK	Ofatlar xavfini kamaytirish	BMTKG	BMT Kommunikasiya guruhi
YI	Yevropa Ittifoqi	UNCRPD	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Nogironlar huquqlari to'g'risidagi konvensiyasi
FAO	Oziq-ovqat va qishloq xo'jaligi tashkiloti	BMTMJ	Birlashgan Millatlar Tashkilotining mamlakat jamoasi
GAZ	Genderga asoslangan zo'rovonlik	UNCTAD	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Savdo va Taraqqiyot Konferentsiyasi
YIM	Yalpi ichki mahsulot	BMTTD	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Taraqqiyot Dasturi
HBS	Uy xo'jaliklari byudjeti tadqiqoti	UNDRR	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Tabiiy ofatlar xavfini kamaytirish boshqarmasi
HIV	Inson immunitet tanqisligi virusi	UNECE	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Yevropa iqtisodiy komissiyasi
HPV	Inson papillomavirusi	UNEP	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Atrof-muhit dasturi
IFAD	Qishloq xo'jaligini rivojlantirish xalqaro jamg'armasi	UNESCO	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Ta'lim, fan va madaniyat masalalari bo'yicha tashkiloti
XMI	Xalqaro moliya instituti	UNFPA	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Aholishunoslik jamg'armasi
XMT	Xalqaro mekhnat tashkiloti	UNHCR	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Qochqinlar bo'yicha Oliy Komissarligi
XMT	Xalqaro migratsiya tashkiloti	UNICEF	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro bolalar favqulodda jamg'armasi
ITC	Xalqaro savdo markazi	UNICRI	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Mintaqalararo jinoyat va adolat tadqiqot instituti
ITU	Xalqaro telekommunikasiya Ittifoqi	UNIDO	Birlashgan Millatlar Tashkilotining sanoatni rivojlantirish tashkiloti
QIR	Qo'shma ish rejalari	UNODC	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Narkotiklar va jinoyatchilik bo'yicha boshqarmasi
MICS	Ko'p ko'rsatkichli klaster tadqiqotlari	UNOPS	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Loyiha xizmatlari boshqarmasi
MPHSTF	Orolbo'yi mintaqasi uchun inson xavfsizligi bo'yicha ko'p sheriklik trast fondi	UNPRPD	BMTning Nogironlar huquqlari bo'yicha hamkorlik jamg'armasi
MPI	Ko'p o'lchovli qashshoqlik indeksini	UNRCCA	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Markaziy Osiyo uchun Preventiv diplomatiya bo'yicha mintaqaviy markazi
MPTF	Ko'p sheriklik trast fondi	UNSDCF	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Barqaror Taraqqiyot Hamkorligi ramkalari
YBK	Yuqumli bo'lmagan kasalliklar	UDH	Universal Davriy hisobot
NNT	Nodavlat notijorat tashkiloti	IMSh	Ihtiyoriy milliy sharh
OHCHR	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Inson huquqlari bo'yicha Oliy komissari	WASH	Suv ta'minoti, sanitariya va gigiyena
PBF	Tinchlik qurish fondi	WB	Jahon Banki
BTY	Birlamchi tibbiy yordam	JST	Jahon savdo tashkiloti
PSEA	Jinsiy ekspluatatsiya va suiiste'mollikning oldini olish	MUN	Birlashgan Millatlar Tashkiloti modeli
QCPR	To'rt yillik keng qamrovli siyosat sharhi		
RKI	Rezident koordinator idorasi		
QJR	Qochqinlarga javob rejasi		
BRM(lar)	Barqaror rivojlanish maqsadlari		
KO'K	Kichik va o'rta korxonalar		
STEM	Fan, texnologiya, muhandislik va matematika		
TVET	Texnik va kasbiy ta'lim va o'qitish		

